

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE DRIENOVEC
NA ROKY 2024 - 2030**

Komunitný plán sociálnych služieb obce Drienovec

na roky 2024 – 2030

Územné vymedzenie:	Košický kraj, okres Košice - okolie, obec Drienovec
Územný plán obce schválený:	Áno
Dátum schválenia:	
Dátum platnosti:	2024 – 2030
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	Áno
Vypracoval:	Gemini Group s.r.o.

Obsah

Príhovor starostu obce	5
Úvod.....	6
Teoretická časť.....	8
Sociálne služby, komunita, komunitné plánovanie	8
Ciele, zásady a princípy komunitného plánovania	11
Subjekty komunitného plánovania	12
Zadávatelia sociálnych služieb	12
Poskytovatelia sociálnych služieb	13
Užívatelia sociálnych služieb.....	14
Verejnosť a ďalšie organizácie.....	14
Legislatívne normy a strategické dokumenty.....	15
Kompetencie obce v oblasti poskytovania sociálnych služieb	16
Analytická časť.....	19
Analýza sociologických údajov	19
Obyvatelia, rodiny, deti a mládež.....	19
Seniori	27
Ťažko zdravotne postihnuté osoby	31
Osoby ohrozené sociálnym vylúčením	33
Analýza súčasného stavu v oblasti poskytovania sociálnych služieb	38
SWOT analýza	40
Výsledky dotazníkového prieskumu	42
Strategická časť	46
Vízia	46
Návrh stratégie rozvoja.....	47
Plán financovania	57
Realizačná časť.....	59
Vyhodnocovanie a plnenie KPSS	60
Zásady uplatňovania komunitného plánu sociálnych služieb	60

Záver	62
Zdroje	63
Zoznam použitých skratiek	64
Zoznam tabuliek a grafov	65
Prílohy.....	66

Príhovor starostu obce

Vážení občania,

prinášame Vám Komunitný plán sociálnych služieb obce Drienovec na roky 2024 – 2030, ktorý bol spracovaný v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Tento dokument slúži ako základný nástroj strategického plánovania sociálnych služieb pre obec, ale má tiež informatívnu funkciu pre obyvateľov, poskytovateľov sociálnych služieb a potenciálnych investorov.

Našou snahou je zabezpečiť na území obce Drienovec **širšiu škálu kvalitnejších, dostupnejších a adresnejších sociálnych služieb**, pričom práve komunitný plán sociálnych služieb nám napomôže pri efektívnejšom napĺňaní tejto snahy.

Verím, že sa nám podarí úspešne zmobilizovať naše sily a zdroje a zrealizovať každý zo zamýšľaných zámerov.

Srdečne sa chcem poďakovať všetkým, ktorí na tejto neľahkej a časovo náročnej tvorbe komunitného plánu sociálnych služieb aktívne participovali a prispeli tým k formovaniu lepšej budúcnosti našej obce.

Výstupom spoločnej práce a spoločného úsilia je nový Komunitný plán sociálnych služieb obce Drienovec na roky 2024 – 2030, ktorý nám bude slúžiť ako významný strategický nástroj na riešenie problematiky sociálnych služieb v najbližších rokoch.

Ing. Štefan Bacsó

Starosta obce Drienovec

Úvod

Komunitný plán sociálnych služieb obce Drienovec na roky 2024 – 2030 (ďalej aj ako „KPSS“ alebo „komunitný plán“) je strategickým dokumentom, ktorý logicky nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Drienovec na roky 2021 – 2027 (ďalej aj ako „PHSR“ alebo „program rozvoja“). Pokým PHSR sa venuje trom oblastiam – hospodárskej, sociálnej a environmentálnej, komunitný plán sociálnych služieb je orientovaný výhradne na sociálnu oblasť, predovšetkým na oblasť poskytovania sociálnych služieb, ktoré sú v kompetencii obce. Zatiaľ čo v programe rozvoja je každá z 3 oblastí špecifikovaná iba prostredníctvom základných informácií a súvislostí, komunitný plán rozpracováva podrobnejšie súčasný stav a tiež potreby týkajúce sa oblasti poskytovania sociálnych služieb. Vzhľadom na rozsah a štruktúru programu rozvoja, ktorý je definovaný metodikou, nie je možné v tomto základnom strategickom dokumente obsiahnuť celú problematiku všetkých troch vytýčených oblastí, preto je každá ďalej rozpracovávaná v ďalších, čiastkových dokumentoch. Proces tvorby komunitného plánu, ako aj jeho následné aktualizácie možno súhrnne označiť ako komunitné plánovanie.

Komunitné plánovanie predstavuje metódu riadenia rozvojových procesov, vďaka ktorej je možné sociálne služby prognózovať tak, aby čo najviac zodpovedali lokálnym špecifikám a potrebám konkrétnej skupiny občanov. Dôležitou súčasťou komunitného plánovania je práve identifikácia potrieb, ktorá prebieha na základe dôkladnej analýzy a zisťovania. Výsledkom komunitného plánovania je **komunitný plán**, ktorý opisuje súčasnú situáciu v oblasti poskytovania sociálnych služieb na jednej strane a pomyselný, ideálny stav na druhej strane. Ideálny stav odráža stav, pri ktorom by bolo možné uspokojiť sociálne potreby občanov zo všetkých cieľových skupín.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Povinnosť obce mať vypracovaný komunitný plán vychádza zo **Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní** (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Okrem toho KPSS vychádza z

viacerých legislatívnych noriem, strategických dokumentov a nariadení, ktorých zoznam uvádzame v časti venovanej východiskám KPSS. Komunitný plán obce Drienovec bol vypracovaný za pomoci predstaviteľov a obyvateľov obce, poskytovateľov sociálnych služieb, ako aj odborníkov a organizácií pôsobiacich v obci. Vďaka spolupráci viacerých strán je komunitný plán relevantným dokumentom, ktorý umožňuje samospráve lepšie sa orientovať v potrebách obyvateľov obce, čo prispieje k ich efektívnejšiemu napĺňaniu a k dosahovaniu cieľov stanovených v sociálnej oblasti.

Komunitný plán obce Drienovec na roky 2024 – 2030 pozostáva z troch hlavných častí – teoretickej, analytickej a strategickej. V rámci teoretickej časti je špecifikovaná podstata sociálnych služieb a komunitného plánovania, sú tu uvedené základné črty komunitného plánovania, ako aj subjekty komunitného plánovania a tiež legislatívne normy a strategické dokumenty, ktorými sa KPSS a komunitné plánovanie riadi. V analytickej časti je uvedený rozbor súčasného stavu, t.j. východisková situácia, z ktorej komunitné plánovanie vychádza. V strategickej časti je definovaná vízia obce pre sociálnu oblasť a sú tu navrhnuté konkrétne opatrenia na jej dosiahnutie, ako aj časový harmonogram a rozpočet potrebný na realizáciu navrhovaných zámerov. V prípade, že budú navrhované opatrenia realizované, existuje vysoký predpoklad zlepšenia úrovne poskytovaných sociálnych služieb v obci Drienovec, čím sa súčasne zlepší životná úroveň obyvateľov obce z cieľových skupín, ktorým majú byť poskytované služby adresované.

TEORETICKÁ ČASŤ

Sociálne služby, komunita, komunitné plánovanie

Sociálne služby možno chápať ako súhrn širokého spektra činností, prostredníctvom ktorých je poskytovaná pomoc ľuďom nachádzajúcim sa v nepriaznivej sociálnej situácii, ak si sami nedokážu zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov. Podstatou sociálnych služieb je zabezpečiť osobám určitý životný štandard, ale aj zmierňovať rozdiely v životnej úrovni a sociálnom postavení.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov definuje nasledujúce **druhy sociálnych služieb**, ktoré sú v súčasnosti na území Slovenskej republiky poskytované:

sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - 2.1. nízkoprahové denné centrum,
 - 2.2. integračné centrum,
 - 2.3. komunitné centrum,
 - 2.4. nocľaháreň,
 - 2.5. útulok,
 - 2.6. domov na polceste,
 - 2.7. zariadenie núdzového bývania,
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,

sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
3. služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života,
4. služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
5. služba včasnej intervencie,

sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
 - 1.1. zariadenie podporovaného bývania,
 - 1.2. zariadenie pre seniorov,
 - 1.3. zariadenie opatrovateľskej služby,
 - 1.4. rehabilitačné stredisko,
 - 1.5. domov sociálnych služieb,
 - 1.6. špecializované zariadenie,
 - 1.7. denný stacionár,
2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
5. tlmočnícka služba,
6. sprostredkovanie tlmočníckej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok,

sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

podporné služby, ktorými sú:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Všetky vyššie uvedené druhy sociálnych služieb je možné účelne a vhodne kombinovať.

Z pohľadu **formy poskytovania sociálnych** služieb rozlišuje zákon o sociálnych službách sociálne služby ambulantné, terénne a pobytové. **Ambulantná forma** sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. **Terénna forma** sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí, prípadne prostredníctvom rôznych terénnych programov. **Pobytová forma** sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je aj ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba, v závislosti od času, na ktorý je ubytovanie poskytnuté.

Poskytovanie terénnej sociálnej služby alebo ambulantnej sociálnej služby má prednosť pred pobytovou sociálnou službou. Ak však terénna sociálna služba alebo ambulantná sociálna služba nie je vhodná, účelná alebo dostatočne nerieši nepriaznivú sociálnu situáciu osoby, poskytuje sa pobytová sociálna služba. Pri pobytovej sociálnej službe má prednosť týždenná pred celoročnou. V súčasnosti sociálnu službu možno poskytovať aj **inou formou**, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

Pre objasnenie podstaty **komunitného plánovania** sociálnych služieb je potrebné charakterizovať pojem **komunita**. Komunitou je skupina osôb, pre ktorú je príznačný určitý znak alebo súbor znakov, pričom tieto sú vo všeobecnosti vnímané ako typické – spoločné pre členov komunity. Obec sa považuje za základnú občiansku komunitu – základnú jednotku. Osoby žijúce na území jednej obce majú spoločné bydlisko, využívajú tú istú infraštruktúru a do istej miery majú aj podobné potreby. Samospráva v záujme občanov vstupuje do kontaktu so štátom, a tak vzniká sieť vzťahov: samospráva – štát, samospráva – občan, štát – občan, pričom jasne definované vzťahy medzi týmito subjektmi môžu byť výrazne dynamizujúcim prvkom rozvoja celého systému sociálnej starostlivosti. Vo vzťahu štát – samospráva bola obciam udelená povinnosť mať vypracovaný **komunitný plán sociálnych služieb** ako základný nástroj komunitného plánovania miestnej samosprávy.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov v obci. Predstavuje metódu, pomocou ktorej obec plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám občanov z jednotlivých cieľových skupín, pre ktoré majú byť sociálne služby určené. Komunitné plánovanie poskytuje odpoveď na otázku, aké sociálne služby a v akom rozsahu je potrebné vytvoriť na určitom území, ako by tieto služby mali byť rozmiestnené v priestore a aké personálne, materiálne a finančné zdroje sú na to k dispozícii. S ohľadom na dynamické, neustále sa meniace prostredie je náročné napláňovať niektoré procesy a s nimi súvisiace finančné náklady presne, avšak podstatou komunitného plánovania je ich aspoň odhadnúť.

V kontraste s uvedeným je snaha o poskytovanie:

- ✓ väčšieho množstva sociálnych služieb,
- ✓ širšej škály sociálnych služieb,
- ✓ kvalitnejších sociálnych služieb,
- ✓ adresnejších sociálnych služieb,
- ✓ sociálnych služieb, ktoré budú bližšie k občanom a ktoré budú dostupnejšie občanom.

Ciele, zásady a princípy komunitného plánovania

Komunitné plánovanie má svoje opodstatnenie z viacerých dôvodov. Predovšetkým, umožňuje samospráve riadiť procesy v sociálnej oblasti efektívne. Tento benefit je však iba parciálny. Výsledným **cieľom komunitného plánovania je:**

- ✓ posilňovať sociálnu súdržnosť obyvateľov obce,
- ✓ predchádzať sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín v obci,
- ✓ opäť začleniť do komunity tých, ktorí stoja na jej okraji a v niektorých prípadoch vyvolávajú strach a neistotu, či dokonca predstavujú hrozbu pre iných obyvateľov obce.

Aby komunitné plánovanie nebolo samoučelné a bolo využiteľné v reálnom živote a prinášalo očakávané pozitívne efekty, mali by byť pri vypracovaní komunitného plánu dodržané tieto **zásady:**

- ✓ rozvojové priority a ciele v oblasti sociálnych služieb musia vychádzať z potrieb obyvateľov, ktorí žijú v danej lokalite a ktorých sa komunitné plánovanie týka;
- ✓ všetky plánované a realizované procesy sú vzájomne logicky prepojené, korešpondujú, podporujú sa a vzájomne sa nevylučujú;
- ✓ zvyšovanie kvality sociálnych služieb musí byť považované za dôležité a žiadúce a musí byť významnou súčasťou miestnej politiky;
- ✓ rozvoj oblasti sociálnych služieb je založený na presvedčení o jedinečnosti, hodnote a dôstojnosti každého užívateľa sociálnych služieb a na princípe nediskriminácie.

Komunitné plánovanie je založené na nasledujúcich **princípoch**:

- ✓ **Partnerstvo** – komunitný plán má byť výsledkom spolupráce viacerých účastníkov – zadávateľov, poskytovateľov aj užívateľov sociálnych služieb, verejnosti aj ďalších subjektov. Každý účastník má zásluhu na výslednej podobe plánu, názory všetkých účastníkov majú rovnakú váhu, všetkým účastníkom má byť poskytnutý rovnaký priestor.
- ✓ **Informovanosť** – účastníci podieľajúci sa na vypracovaní komunitného plánu medzi sebou komunikujú a vzájomne sa informujú. Spolupráca má byť transparentná, zrozumiteľná, žiadny účastník nesmie byť komunikačne znevýhodnený.
- ✓ **Inovativnosť** – dynamické prostredie, nové situácie a obmedzené zdroje si vyžadujú hľadanie stále nových prístupov a riešení, ktoré budú môcť byť účinné a efektívne aj tam, kde zastarané riešenia už neplnia svoju funkciu. Riešenia majú byť navrhnuté tak, aby bolo možné ich prispôsobovať rýchlo sa meniacim faktorom pôsobiacim najmä z vonkajšieho prostredia.
- ✓ **Kompromis** – komunitný plán by nemal byť príliš ambiciózny a nerealistický, naopak, mal by vychádzať z reálnych potrieb s ohľadom na dostupné zdroje. Definovanie zoznamu atraktívnych, avšak nereálnych cieľov, nepovedie k rozvoju, ale ku stagnácii a frustrácii z neschopnosti zmeniť stav k lepšiemu. Naopak, správne definované ciele je možné dosiahnuť aj s obmedzenými zdrojmi.

Subjekty komunitného plánovania

Z princípu partnerstva pri komunitnom plánovaní vychádza potreba spolupráce viacerých subjektov. Základnými subjektmi komunitného plánovania sú zadávatelia, poskytovatelia a prijímatelia sociálnych služieb, okrem nich však do procesu komunitného plánovania vstupuje tiež ostatná verejnosť.

Zadávatelia sociálnych služieb

Ide o subjekty, ktorým zabezpečovanie sociálnych služieb na príslušnom území vyplýva zo zákona. Sociálne služby zriaďujú, prípadne zadávajú iným subjektom, financujú a organizujú. V systéme verejnej správy na Slovensku sú to obce, mestá, samosprávne kraje a MPSVaR SR. Samospráva na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy rozhoduje o:

- ✓ potrebe zrealizovať komunitné plánovanie,
- ✓ subjekte, ktorý zabezpečí komunitné plánovanie (obec/mesto/mestská časť, poverená organizácia),
- ✓ zastupovaní poslancov v procese komunitného plánovania,
- ✓ finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
- ✓ termíne predloženia komunitného plánu zastupiteľstvu na schválenie.

Zadávateľ služby od začiatku komunitného plánovania zverejňuje zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a o výsledkoch plánovania.

Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľom sociálnych služieb môže byť fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou/mestom/mestskou časťou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Všetky tieto subjekty majú v procese komunitného plánovania rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu. Zapojením sa do komunitného plánovania získavajú poskytovatelia možnosť presadzovať vlastné názory, nadobúdať nové informácie, vytvárať partnerstvá, a tak sa podieľať na tvorbe a výslednej podobe systému. Za ideálnych podmienok by do komunitného plánovania mali byť zapojení poskytovatelia reprezentujúci každú z nasledujúcich kategórií sociálnych služieb:

- ✓ poradenské a podporné služby rodine a jednotlivcom,
- ✓ služby krízovej intervencie,
- ✓ služby dlhodobej sociálnej, príp. kombinovanej sociálnej a zdravotnej starostlivosti.

Taktiež môže byť užitočné prizvať do procesu plánovania poskytovateľov, ktorí v súlade s prirodzeným právom (vrátane práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti) a morálnymi zásadami realizujú nové aktivity alebo overujú nové metódy, avšak v súčasnosti nie sú zaradení do zákonom definovaného systému sociálnych služieb. Spolupôsobením všetkých poskytovateľov má byť vytvorený taký systém sociálnych služieb, ktorý udrží obyvateľov na určitom území, pričom ich potreby budú uspokojené.

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný

- ✓ prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- ✓ aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- ✓ poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- ✓ spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby do prirodzeného rodinného prostredia

Užívatelia sociálnych služieb

Užívateľom sociálnych služieb je každá osoba, ktorej sú sociálne služby poskytované. Práva klientov užívajúcich sociálne služby upravuje § 6 zákona o sociálnych službách. Základnými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať, sú:

- ✓ seniori (osoby staršie ako 65 rokov),
- ✓ občania s ťažkým zdravotným postihnutím s duševnými poruchami ako aj ich rodiny,
- ✓ osoby ohrozené sociálno-patologickými javmi.

Zapojením týchto skupín do komunitného plánovania získa samospráva cenné informácie o ich potrebách, na základe ktorých bude môcť vybudovať adekvátnu sieť sociálnych služieb uspokojujúcu aj špecifické sociálne potreby.

Verejnosť a ďalšie organizácie

Verejnosť má byť priebežne oboznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánovania, čo zabezpečí samospráva vhodne zvolenými informačnými prostriedkami. Pri príprave komunitného plánu sú oslovené a vyzvané k spolupráci aj ďalšie organizácie, záujmové skupiny, občianske iniciatívy, etnické skupiny a iné subjekty, ktorých sa komunitné plánovanie týka. Prítom platí, že čím rôznorodejšie spektrum subjektov sa do komunitného plánovania zapojí, tým kvalitnejší je výstup z tohto procesu a tým väčšie spektrum subjektov bude môcť v budúcnosti využívať služby, ktoré sú prispôbené ich potrebám.

Legislatívne normy a strategické dokumenty

Základnou právnou normou v oblasti poskytovania sociálnych služieb je **zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní** (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý stanovuje právny rámec poskytovania sociálnych služieb, financovania sociálnych služieb a dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb.

Tento zákon ďalej dopĺňajú:

- ✓ zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ✓ zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- ✓ ďalšie zákony, všeobecne záväzné nariadenia, interné predpisy sociálnych zariadení.

Okrem legislatívnych noriem, nariadení a interných predpisov tvoria podklad pre spracovanie komunitného plánu aj viaceré **strategické a plánovacie dokumenty**:

Miestne dokumenty:

- ✓ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Drienovec na programové obdobie 2021 – 2027.

Regionálne dokumenty:

- ✓ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na obdobie 2023 - 2027.

Národné dokumenty:

- ✓ Stratégia deinštitucionalizácie sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR,
- ✓ Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030,

- ✓ Národný program reforiem – SR 2020 (zriadenie zariadení starostlivosti o deti, zamestnávanie žien, zamestnanosť a sociálna inklúzia, zlepšenie kvality a dostupnosť sociálnych služieb diverzifikáciou financovania poskytovateľov sociálnych služieb a jednoznačnejším vymedzením kompetencií zodpovedných subjektov),
- ✓ Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030,
- ✓ Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilí na ženách na roky 2020–2025,
- ✓ Národná stratégia na ochranu detí pred násilím,
- ✓ Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020,
- ✓ Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020,
- ✓ Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030,
- ✓ Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2030.

Kompetencie obce v oblasti poskytovania sociálnych služieb

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Miestna legislatíva

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky
- zásady poskytovania finančnej pomoci

Kompetencie obce v oblasti poskytovania sociálnych služieb upravuje **zákon o sociálnych službách v § 80**, podľa ktorého obec:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o:

1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 3. opatrovateľskej služby,
 4. prepravnej služby,
 5. odľahčovacej služby,
 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,
 7. terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby,
- h) uzatvára zmluvu:
1. o poskytovaní sociálnej služby,
 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) môže poskytnúť finančný príspevok na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu a kontroluje hospodárenie s ním,
- l) poskytuje finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať finančný príspevok podľa zákona č. 448/2008 Z. z. podľa § 75 ods. 6 na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

- n) môže poskytovať finančný príspevok podľa zákona č. 448/2008 Z. z. podľa § 75 ods. 7 na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
- q) vedie evidenciu:
 - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 - 2. rozhodnutí podľa písmena c),
 - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
- u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d).
- v) vydáva písomné vyjadrenie podľa § 83 ods. 8.

V nadväznosti na novelu zákona o sociálnych službách, ktorej väčšina ustanovení nadobudla účinnosť 1. januára 2018, vydáva obec poskytovateľom sociálnych služieb poskytovaných v nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a dennom stacionári na ich žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku z rozpočtu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR s KPSS obce. Ak je žiadateľom o poskytnutie finančného príspevku obec, písomné vyjadrenie vydá obec z vlastného podnetu.

Podľa § 110ah ods. 3 zákona o sociálnych službách sa považuje podmienka súladu žiadosti o poskytnutie predmetného finančného príspevku na rozpočtový rok 2019 s KPSS príslušnej obce za splnenú.

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analýza sociologických údajov

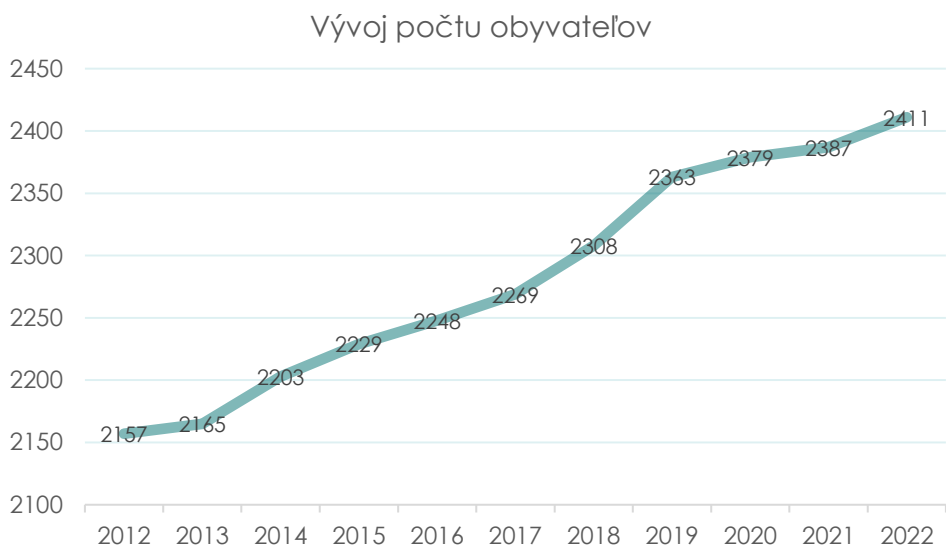
Významnou súčasťou analytickej časti komunitného plánu sociálnych služieb ako nástroja strategického riadenia oblasti sociálnych služieb je socio-demografická analýza, ktorá charakterizuje obyvateľstvo žijúce na určitom území z rôznych pohľadov. Bližšie poznanie charakteristík obyvateľstva umožní samospráve lepšie spoznať prostredie, v ktorom sa komunitné plánovanie odohráva a od ktorého sa má následne odvíjať. V rámci tejto podkapitoly teda bližšie špecifikujeme základné cieľové skupiny sociálnych služieb, na čo v nasledujúcej podkapitole nadvižeme konkrétnymi sociálnymi službami, ktoré obec svojim obyvateľom v súčasnosti poskytuje.

Obyvatelia, rodiny, deti a mládež

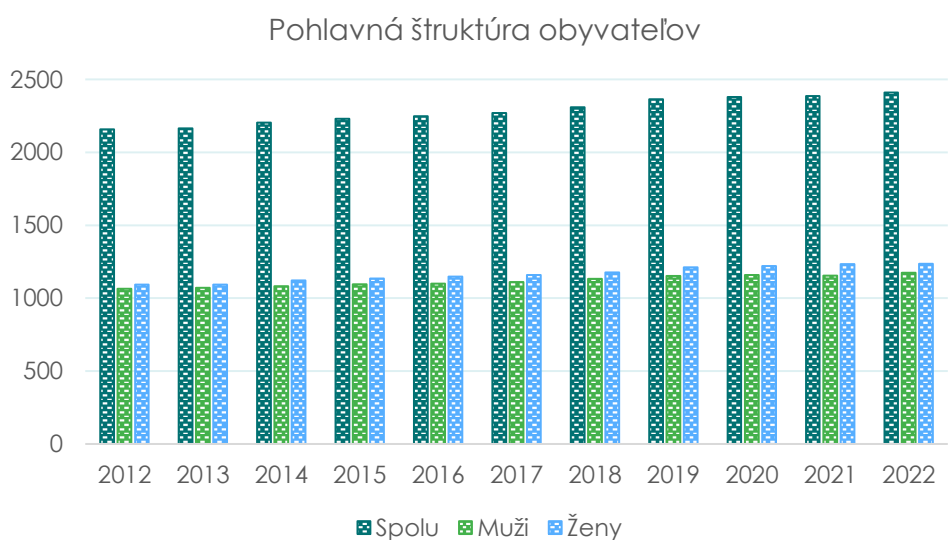
Obec Drienovec s rozlohou 28,07 km² leží v okrese Košice - okolie a má 2 411 obyvateľov. Ukazovateľ **vývoj počtu obyvateľov** v obci Drienovec sa v priebehu rokov dynamicky menil v dôsledku mechanického i prirodzeného pohybu obyvateľstva. V sledovanom období, v rokoch 2012 – 2022 dochádzalo v obci Drienovec k výraznému nárastu počtu obyvateľov. Kľúčovým potenciálom obce Drienovec je predovšetkým výhodná poloha. Obec Drienovec svojou polohou vytvára atraktívne podmienky pre rozvoj bývania, čoho dôkazom je rastúci počet obyvateľov.

Zatiaľ čo ku koncu roka 2012 žilo v Drienovci 2 157 obyvateľov, na konci roka 2021 to bolo až 2 411 obyvateľov (nárast o takmer 12 % v priebehu 11 rokov). Priemerný počet obyvateľov obce Drienovec v sledovanom období bol 2 283,5 obyvateľov.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska **pohlavnej štruktúry** v obci Drienovec, počet žien prevažuje nad počtom mužov. Takáto situácia je v podmienkach Slovenskej republiky bežná (pomer žien/ mužov je v rámci SR 51,09 %/ 48,91 %). Obec Drienovec sa tomuto trendu vymyká len malou odchýlkou, v roku 2022 v obci Drienovec žilo 51,27 % žien a 48,73 % mužov. Pohlavnú štruktúru obyvateľstva obce Drienovec zachytáva nasledujúci graf.

Graf 2: Pohlavná štruktúra obyvateľov obce Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR

Ďalšími významnými charakteristikami, ktoré sú v procese komunitného plánovania dôležité, sú prirodzený prírastok (resp. úbytok), mechanický prírastok (resp. úbytok) a celkový prírastok (resp. úbytok) obyvateľstva.

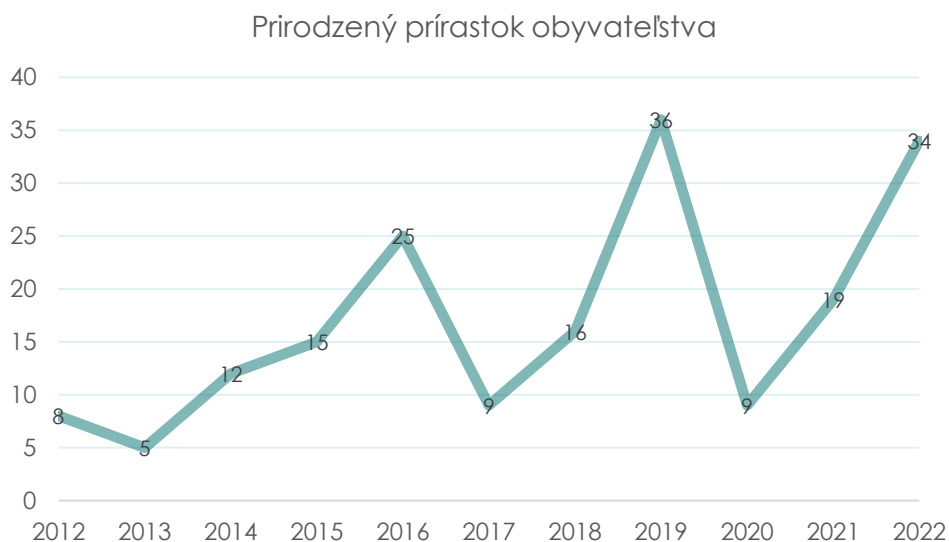
Zatiaľ čo **prirodzený prírastok/úbytok** nás informuje o rozdiel medzi počtom živonarodených a počtom zomrelých na určitom území, mechanický prírastok/úbytok zachytáva rozdiel medzi počtom prisťahovaných osôb na určité územie a počtom vysťahovaných osôb z toho istého územia. Celkový prírastok/úbytok je následne súhrnom (súčtom) prirodzeného a mechanického prírastku/úbytku a zachytáva celkový pohyb obyvateľstva v rámci určitého územia.

Rozdiel medzi zmieňovanými ukazovateľmi spočíva tiež v politických nástrojoch, akými môže samospráva vplývať na ich pozitívny vývoj. V snahe o dosahovanie, resp. zvyšovanie prirodzeného prírastku jej môže byť nápomocná:

- ✓ Politika podpory miery pôrodnosti, napr. prostredníctvom podpory bývania pre mladé rodiny, podpory a rozširovania voľnočasových možností pre deti a mládež, rozširovania kapacít vzdelávacích zariadení a pod.,
- ✓ Politika znižovania miery úmrtnosti, napr. informačnými kampaňami propagujúcimi zdravý životný štýl, podporou kvalitných sociálnych zariadení s vyškoleným personálom a podporou možností trávenia voľného času seniorov tak, aby viedli aktívny, spokojný a pestrý život.

Ukazovateľ **prirodzený pohyb obyvateľstva** je vyjadrený prostredníctvom hlavných populačných procesov, ktorými sú pôrodnosť (natalita) a úmrtnosť (mortalita). V rokoch 2012 – 2022 boli tieto dva ukazovatele v obci Drienovec každoročne v pozitívnom vzťahu – počet živonarodených prevyšoval počet zomrelých obyvateľov.

Najvyšší prirodzený prírastok v obci počas sledovaného obdobia bol v roku 2019, kedy počet živonarodených prevyšoval počet zomrelých o 36 osôb. Priemerná hodnota tohto ukazovateľa v obci Drienovec počas uplynulej dekády bola + 17,1 obyvateľov/ rok.

Graf 3: Vývoj prírodného pohybu obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR

Prírodný pohyb obyvateľstva detailnejšie mapuje nasledujúca tabuľka.

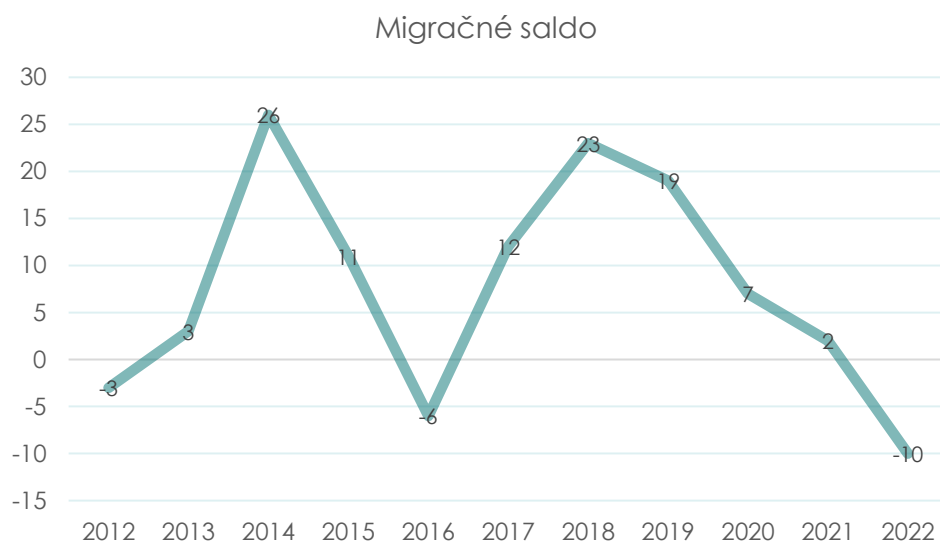
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Živonarodení	40	32	38	40	49	37	43	49	34	55	56
Zomretí	32	27	26	25	24	28	27	13	25	36	22
Prírodný prírastok	8	5	12	15	25	9	16	36	9	19	34

Tabuľka 1: Prírodný pohyb obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012- 2022, zdroj: ŠÚ SR

Okrem prírodného pohybu je dôležité sledovať aj **mechanický pohyb obyvateľstva**. Výsledkom mechanického pohybu je migračné saldo (rozdiel medzi počtom prisťahovaných a počtom vysťahovaných). Mechanickým pohybom rozumieme migráciu (imigráciu a emigráciu, resp. prisťahovanie a vysťahovanie), ktorú možno chápať aj ako indikátor celkovej atraktivity sledovaného prostredia. Rozhodovanie obyvateľov, či vo svojej súčasnej lokalite zostanú, sa deje na základe mnohých faktorov: dostupných pracovných príležitostí, cenovej relácie nehnuteľností, kvality životného prostredia, dostupnosti sociálnych služieb, možností trávenia voľného času, kvality dopravnej infraštruktúry, politického smerovania samosprávy a podobne. V prípade, že viac ľudí z lokality odchádza ako do nej prichádza, pravdepodobne existuje nesúlad medzi potrebami občanov a možnosťami lokality a teda potreby občanov nie sú uspokojované v postačujúcej miere. V tejto súvislosti je dokument

PHRSR a KPSS zdrojom cenných informácií, ktoré môže obec využiť vo svoj prospech pri budúcom smerovaní.

Migračné saldo v obci Drienovec dosahovalo pozitívne hodnoty s výnimkou rokov 2012, 2016 a 2022. Priemerné migračné saldo v obci Drienovec počas rokov 2012 – 2022 bolo + 7,6 osôb/rok.

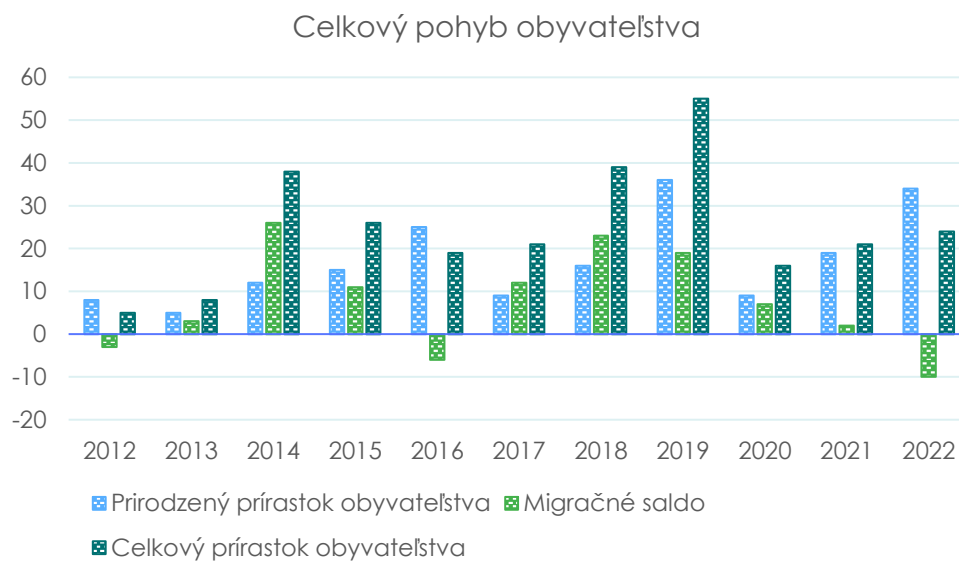
Graf 4: Vývoj mechanického pohybu obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR

Mechanický pohyb obyvateľstva detailnejšie mapuje nasledujúca tabuľka.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prisťahovaní	22	29	49	31	18	31	49	41	22	37	23
Vysťahovaní	25	26	23	20	24	19	26	22	15	35	33
Migračné saldo	-3	3	26	11	-6	12	23	19	7	2	-10

Tabuľka 2: Mechanický pohyb v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR

Ukazovateľ **celkový prírastok obyvateľstva** je výsledkom súčtu celkového prirodzeného prírastku/úbytku a mechanického (migračného) prírastku/úbytku. Súčet živonarodených a prisťahovaných prevyšoval súčet zomrelých a odsťahovaných v obci Drienovec počas všetkých sledovaných rokov. Celkový prírastok obyvateľstva bol spôsobený najmä v dôsledku vysokého počtu narodených osôb.

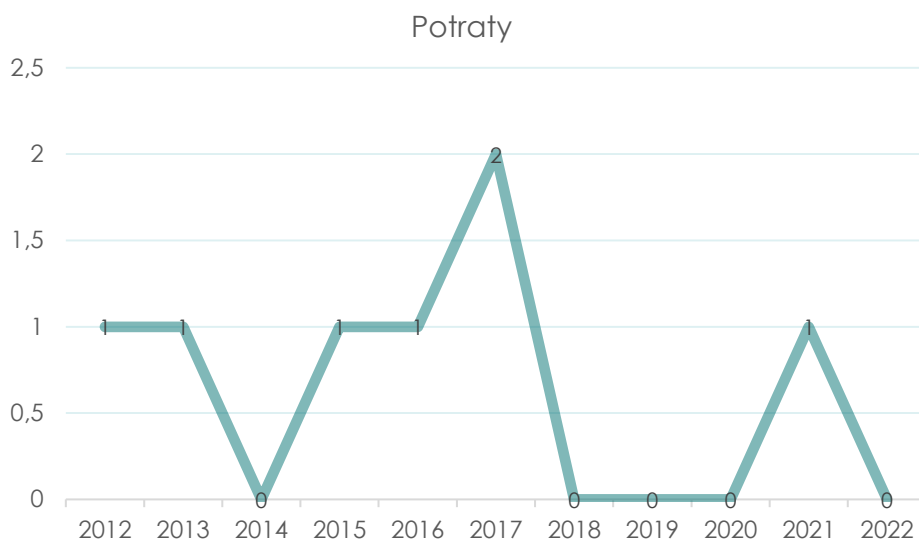
Graf 5: Vývoj celkového prírastku obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2021, zdroj: ŠÚ SR

Celkový pohyb obyvateľstva detailnejšie mapuje nasledujúca tabuľka.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prirodzený pohyb	8	5	12	15	25	9	16	36	9	19	34
Mechanický pohyb	-3	3	26	11	-6	12	23	19	7	2	-10
Celkový pohyb	5	8	38	26	19	21	39	55	16	21	24

Tabuľka 3: Celkový pohyb v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR

Špecifickým ukazovateľom vstupujúcim do demografických štatistík je aj negatívny demografický jav - **potratovosť**. V sledovanom období 2012 – 2022 môžeme sledovať rôznu mieru potratovosti v rozmedzí 0 - 2 potratov/ ročne. Vývoj počtu potratov a hrubej miery potratovosti zachytáva nasledujúca tabuľka. Hrubá miera potratovosti vyjadruje počet potratov na 1000 obyvateľov priemerného stavu obyvateľov za sledované obdobie a na sledovanom území.

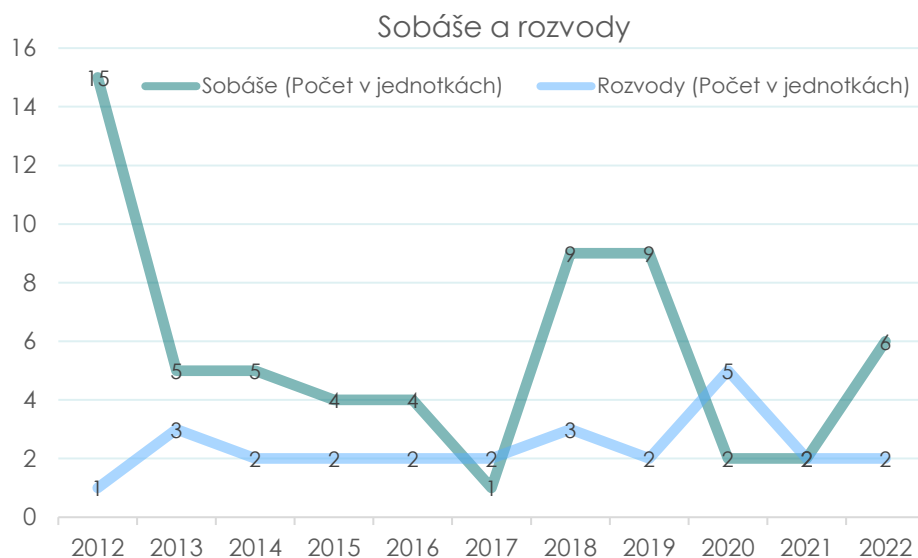
Graf 6: Počet potratov v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Potraty (Počet v jednotkách)	1	1	0	1	1	2	0	0	0	1	0
Hrubá miera potratovosti (Promile)	4,17	5,57	3,22	4,09	1,34	4,01	1,77	4,69	3,79	4,63	3,33

Tabuľka 4: Počet potratov a hrubá miera potratovosti v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR

Sobáše a rozvody ako dôležitá súčasť demografického vývoja priamo aj nepriamo súvisia s pôrodnosťou a teda aj s celkovým vývojom počtu obyvateľstva v obci. Počas sledovaného obdobia počet sobášov v obci Drienovec prevyšoval počet rozvodov. V období rokov 2012 – 2022 bolo v obci Drienovec uzatvorených v priemere 5,6 manželstiev ročne.

Priemerne sa v Drienovci rozvedie 2,4 manželstva za rok (11-ročný priemer). Najviac rozvodov (5) sa uskutočnilo v roku 2020. Rozvodovosť má aktuálne pomerne stabilný trend. Sobášnosť a rozvodovosť obce Drienovec zachytáva nasledujúca tabuľka a graf. Hrubá miera sobášnosti vyjadruje počet sobášov na 1000 obyvateľov priemerného stavu za sledované obdobie – v našom prípade 1 rok. Hrubá miera rozvodovosti vyjadruje počet rozvodov na 1000 obyvateľov priemerného stavu.

Graf 7: Počet sobášov a rozvodov v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sobáše (Počet v jednotkách)	15	5	5	4	4	1	9	9	2	2	6
Hrubá miera sobášnosti (Promile)	6,96	2,32	2,30	1,82	1,79	0,45	3,98	3,84	0,84	0,84	2,50
Rozvody (Počet v jednotkách)	1	3	2	2	2	2	3	2	5	2	2
Hrubá miera rozvodovosti (Promile)	0,46	1,39	0,92	0,91	0,89	0,89	1,33	0,85	2,11	0,84	0,83

Tabuľka 5: Počet sobášov a rozvodov v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR

Vzdelávacie zariadenia v obci Drienovec reprezentuje materská škola a základná škola pre prvý a druhý stupeň. Každá škola má svoju vlastnú budovu. Materská škola v obci Drienovec s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským sídli na adrese Drienovec 313. Pracujú tu kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, ktorí pripravujú pre deti bohatý edukačný program. Materskú školu navštevujú deti vo veku od 3 do 6 rokov a majú zabezpečenú teplú stravu. Základná škola Drienovec sídliaca na adrese Drienovec 44 leží v Košickej kotline na hranici Národného parku Slovenský kras. Deti majoritného obyvateľstva navštevujú ZŠ v Moldave nad Bodvou. Od 1.9. 2013 má škola právnu subjektivitu a zároveň sa stáva plnoorganizovanou školou s ročníkmi 0. - 9. (prvý a druhý stupeň). Exteriér aj interiér školy je neustále vylepšovaný a modernizovaný. V roku 2010 bolo vybudované multifunkčné ihrisko na školskom dvore. V roku 2018 bola dokončená prístavba s dvoma novými učebňami a ďalšími priestormi. Základná škola pracuje so žiakmi zo sociálno-znevýhodneného prostredia, taktiež poskytuje odbornú pomoc pre žiakov s ŠVVP prostredníctvom spolupráce so špecializovanými

pracoviskami CPPPaP a CŠPPaP. V rámci krúžkovej činnosti základná škola vedie futbalový krúžok a krúžok šikovných rúk.

Seniori

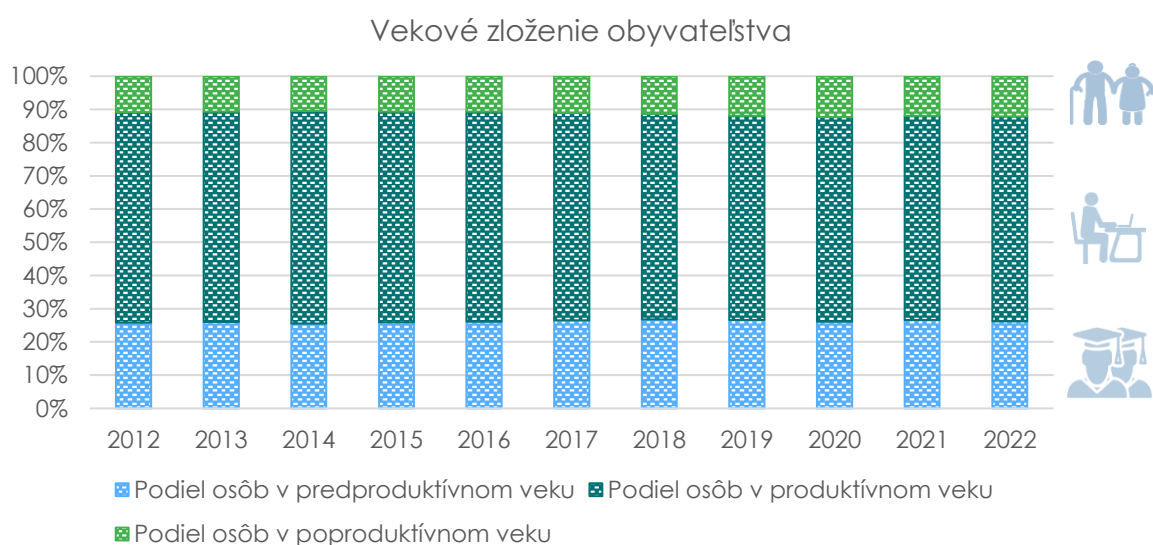

Poznanie **vekovej štruktúry** obyvateľstva môže byť užitočné predovšetkým z hľadiska plánovania sociálnych potrieb občanov. Napríklad neustále sa zväčšujúca skupina starších občanov môže indikovať potrebu budovania zdravotných stredísk, klubov či sociálnych zariadení pre seniorov. Naopak, zväčšujúca sa skupina mladých ľudí pravdepodobne vyvolá potrebu budovania detských ihrísk, centier voľného času, škôlok, škôl a podobne.

Z celkového počtu obyvateľov, ktorí žili v Drienovci v roku 2022, bolo 26,2 % v predproduktívnom veku, 61,6 % v produktívnom veku a 12,2 % v poproduktívnom veku. Uvedenú situáciu dokumentuje graf č. 6.

V rámci Slovenskej republiky bol počas roka 2022 tento pomer nasledovný: 16,1 % v predproduktívnom veku, 66,1 % v produktívnom veku a 17,8 % v poproduktívnom veku.

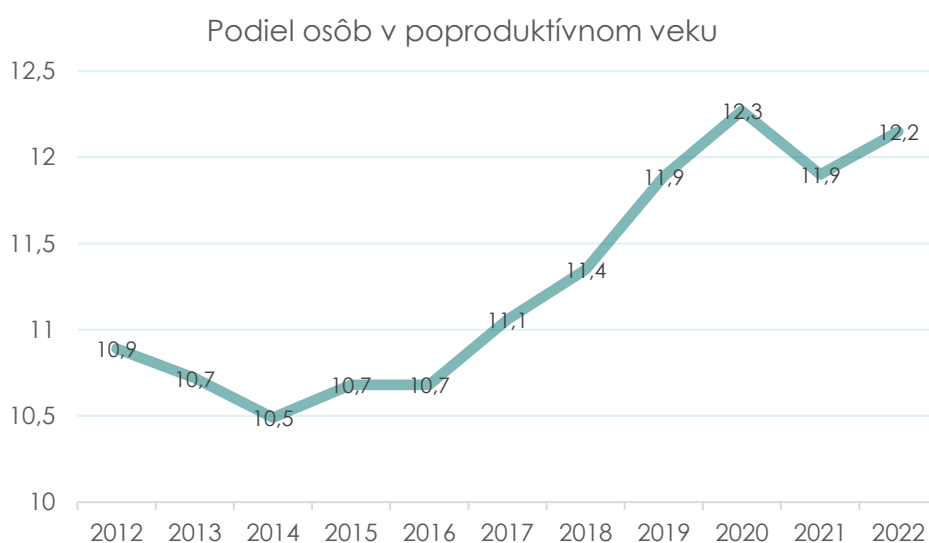
Z uvedeného teda vyplýva, že podiel obyvateľov obce Drienovec v predproduktívnom veku je výrazne vyšší než je celoslovenský priemer. Naopak, podiel obyvateľov obce Drienovec v produktívnom veku a podiel obyvateľov v poproduktívnom veku je nižší než je celoslovenský priemer.

Graf 8: Vekové zloženie obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR.

Za uplynulých 11 rokov v obci Drienovec podiel osôb v predproduktívnom veku mierne vzrástol (nárast o 0,39 percentuálnych bodov), podiel osôb v produktívnom veku klesal (pokles o 1,65 percentuálnych bodov) a podiel osôb v poproduktívnom veku sa takmer vzrástol (nárast o 1,26 percentuálnych bodov). Najvýraznejšie zmeny môžeme sledovať v produktívnej zložke obyvateľstva.

Vývoj **podielu poproduktívneho obyvateľstva** zachytáva nasledujúci graf.

Graf 9: Vývoj počtu osôb v poproduktívnom veku v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR

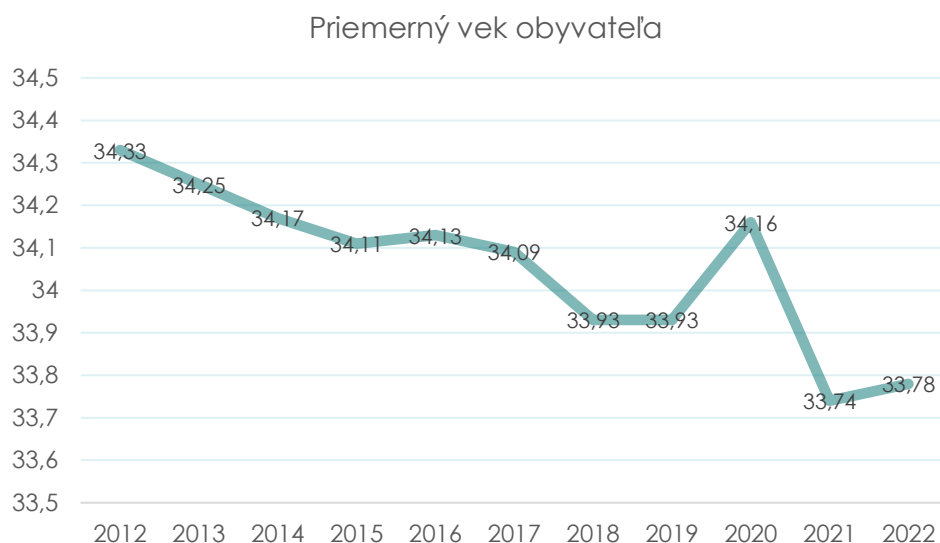
Vekové zloženie obyvateľstva detailnejšie mapuje nasledujúca tabuľka.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Predproduktívny vek (%)	25,8	26,1	25,6	25,9	26,2	26,5	26,8	26,6	26,1	26,6	26,2
Produktívny vek (%)	63,3	63,2	64,0	63,4	63,2	62,4	61,8	61,5	61,6	61,5	61,6
Poproduktívny vek (%)	10,9	10,7	10,5	10,7	10,7	11,1	11,4	11,9	12,3	11,9	12,2

Tabuľka 6: Vekové zloženie obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR.

Celkovo môžeme v posledných rokoch pozorovať znižujúci sa **priemerný vek** občanov obce Drienovec. Zatiaľ čo v roku 2012 bol priemerný vek obyvateľov 34,33 rokov, v roku 2022 to už bolo len 33,78 rokov. Ide o priemerný vek obyvateľov, ktorý je výrazne nižší než je celoslovenský priemer (celoslovenský priemer v roku 2022 bol 41,62 rokov).

Takýto trend nie je v podmienkach Slovenskej republiky, ani v podmienkach Európskej únie bežný, nakoľko v posledných rokoch môžeme sledovať práve opačný trend, ktorým je starnutie populácie.

Graf 10: Priemerný vek obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR

Uvedená veková štruktúra obyvateľstva je priaznivá, nakoľko je v obci zaznamenaný prírastok obyvateľov v predproduktívnom veku.

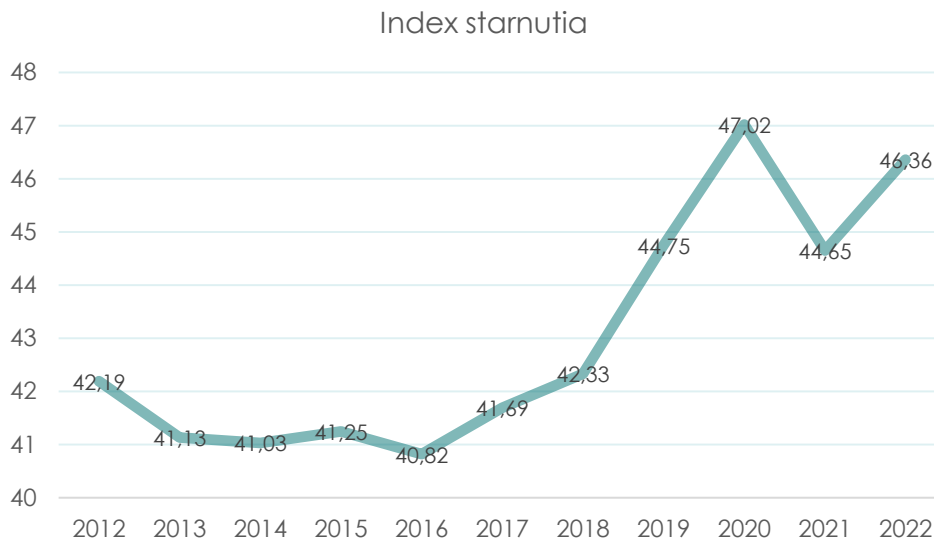
Očakáva sa však, že v dôsledku prisťahovania obyvateľov do obce (najmä mladých rodín) a v dôsledku vyššej miery pôrodnosti bude tento trend pokračovať a podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku sa bude naďalej zvyšovať.

Úlohou predstaviteľov obce bude aktívne reagovať na tieto trendy a zabezpečovať obyvateľom všetky potrebné služby. V prípade obyvateľstva v predproduktívnom veku je nevyhnutné zabezpečiť, aby bola kapacita základnej školy s materskou školou dostatočná, aby bolo zariadenie dostatočne vybavené a aby v ňom bolo poskytované vzdelanie na vysokej úrovni. V prípade obyvateľov, ktorí sa do obce sťahujú, je nevyhnutné vytvoriť vhodné podmienky na to, aby si mohli v obci zabezpečiť vlastné bývanie. Obyvateľom v poproduktívnom veku zároveň v budúcnosti bude potrebné vytvoriť priestor pre poskytovanie širšieho portfólia služieb pre seniorov, napr. zabezpečenie dostatočných kapacít domova sociálnych služieb a podobne.

Vekovú štruktúru obyvateľstva je možné vyjadriť indexom populačnej dynamiky (index starnutia), ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľstva.

Index populačnej dynamiky vyjadruje, koľko obyvateľov v poproduktívnom veku (65+) pripadá na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14 rokov).

K 31.12. 2022 bol **index starnutia** 46,36, čo znamená, že na 100 obyvateľov vo vekovej skupine 0 - 14 rokov pripadá približne 46 osôb starších ako 65 rokov. Tento ukazovateľ má v súčasnosti rastúci trend a existuje predpoklad, že podobný trend bude pokračovať aj naďalej, nakoľko podiel obyvateľov v predproduktívnej zložke rastie pomalším tempom než podiel obyvateľov v poproduktívnej zložke.

Graf 11: Index starnutia obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR

Medzi sociálne služby štandardne poskytované seniorom možno zaradiť napr. opatrovateľskú službu, domácu opatrovateľskú službu, služby denných centier, denných stacionárov a zariadení pre seniorov, prepravnú službu a sociálnu službu poskytovanú v jedálni. Ako nástroj socializácie seniorov a prevencie pred sociálnym vylúčením slúži najmä organizovanie rôznych kultúrnych, vzdelávacích či spoločenských podujatí práve pre túto cieľovú skupinu.

Pri vytváraní sociálnej infraštruktúry pre seniorov je dôležité brať ohľad na potreby tejto skupiny. V sociálnej starostlivosti o seniorov by sa primárne mali hľadať riešenia v rámci prirodzeného domáceho prostredia seniora (v rodine) a iba ak pomoc zo strany rodiny nie je možné poskytnúť, vzniká tlak na vznik sociálnych služieb. Tieto sociálne služby by taktiež mali byť primárne orientované na služby poskytované na ambulantnej báze, prípadne na sociálne služby poskytované v domácom prostredí klienta a až v nevyhnutných prípadoch pobytovou formou v zariadení.

Ťažko zdravotne postihnuté osoby

Ťažko zdravotne postihnuté osoby – aj keď navonok vystupujú pod týmto všeobecným, súhrnným označením – sú veľmi rôznorodá cieľová skupina komunitného plánovania, v rámci ktorej sa potreby jednotlivých osôb spravidla výrazne líšia. Ťažko zdravotne postihnutými sú fyzické osoby, ktorých miera funkčnej poruchy je najmenej 50 %. Takýmito osobami môžu byť napríklad osoby s pohybovým či zmyslovým postihnutím, osoby s duševnými poruchami a poruchami správania sa, osoby s poruchami nervového systému, ale aj osoby s poruchami výživy a premeny látok (celiaci, diabetici) a pod. Z uvedeného je zrejmé, že potreby ŤZP osôb v rámci jednotlivých skupín postihnutia tak, ako ich definuje zákon č. 447/2008, nemusia byť a spravidla ani nie sú totožné, preto pri plánovaní sociálnych služieb nemožno Ťažko zdravotne postihnutých vnímať ako homogénnu skupinu. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že okrem samotného druhu postihnutia na potreby ŤZP vplývajú aj ďalšie faktory – sociálne zázemie, vek, vzdelanie a pod. Fyzická osoba s Ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak je odkázaná na osobnú asistenciu, opatrovanie alebo sociálnu službu podľa zákona o sociálnych službách. Sociálny dôsledok Ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ŤZP v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok, a ktoré nie je schopná z dôvodu ŤZP prekonať sama. Sociálne dôsledky sa môžu týkať mobility, komunikácie, zvýšených výdavkov, sebaobsluhy, osobnej hygieny a iných oblastí.

Aby mohlo byť plánovanie komunitných sociálnych služieb pre ŤZP osoby efektívne, je žiaduce, aby samospráva disponovala detailnými **štatistickými dátami** o štruktúre postihnutia a ďalších sociálnych charakteristikách ŤZP občanov. Na účely komunitného plánovania sú údaje o tejto cieľovej skupine získané z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Prehľad Ťažko zdravotne postihnutých žijúcich na území obce Drienovec v členení podľa **vekových kategórií** a **typu postihnutia** zachytávajú nasledujúce tabuľky.

Veková skupina	Počet	Veková skupina	Počet
0 - 15 rokov	14	46 - 60 rokov	51
16 - 30 rokov	17	61 - 75 rokov	72
31 - 45 rokov	27	76 a viac rokov	30
Spolu			211

Skupina postihnutia podľa prílohy č. 3 zákona 447/2008 Z. z.	Počet
Skupina I: Infekčné a parazitárne choroby	0
Skupina II: Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov	3
Skupina III: Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok	23
Skupina IV: Duševné poruchy a poruchy správania sa	47
Skupina V: Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy, periférnych nervov)	33
Skupina VI: Zrak	6
Skupina VII: Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia	3
Skupina VIII: Srdce a obehové ústrojenstvo	18
Skupina IX: Dýchacia sústava	9
Skupina X: Tráviace ústrojenstvo	12
Skupina XI: Ochorenie kože	5
Skupina XII: Pohybový a podporný aparát	28
Skupina XIII: Močové ústrojenstvo	4
Skupina XIV: Pohlavné orgány	3
Skupina XV: Hlava a tvár	1
Skupina XVI: Kombinované postihnutie zraku a sluchu	0
Nezaradené	0
Spolu	211

Tabuľka 7: ŤZP podľa veku a skupiny postihnutia žijúci v obci Drienovec – údaje k 31.12. 2022. Zdroj: ÚPSVaR

Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Sociálne vylúčenie nie je primárne vnímané ako dôsledok osobného zlyhania, ale skôr ako zlyhanie jedného alebo viacerých systémov či štruktúr zabezpečujúcich sociálnu integráciu. Základnými znakmi sociálnej exklúzie je jej pretrvávajúce v čase, priestorová koncentrácia, vzdorovanie normám hlavného prúdu spoločnosti, závislosť na sociálnom štáte, či rozpad tradičných sociálnych inštitúcií.

Sociálne vylúčenie predstavuje stav dlhodobej separácie jednotlivca od spoločnosti, ktoré môže nastať ako dôsledok rôznych, niekedy náhlych skutočností, najčastejšie však v dôsledku straty zamestnania, nedostatočného vzdelania, ťažkého zdravotného postihnutia, staroby, závislosti od návykových látok, finančnej nestability, pôvodu, rasy, príslušnosti k etniku či vierovyznaniu. Sociálne vylúčené osoby predstavujú minoritu a ich sociálne problémy a potreby sú výrazne odlišné od problémov a potrieb majority, môžu mať dokonca až existenčný charakter.

Dimenzie (príčiny) sociálneho vylúčenia možno definovať nasledovne:

- ✓ Ekonomická dimenzia (dlhodobá nezamestnanosť, nestabilita práce, príjmová chudoba...)
- ✓ Sociálna dimenzia (rozpad rodiny, nechcené tehotenstvo, bezdomovecstvo, kriminalita...)
- ✓ Politická (absencia politických práv, nízka participácia občanov...)
- ✓ Komunitná (nevyhovujúci stav obydľia, nedostupnosť sociálnych služieb...)
- ✓ Individuálna (choroba alebo zdravotné postihnutie, nízke dosiahnuté vzdelanie nízka sebadôvera a sebaúcta...)
- ✓ Skupinová (koncentrácia uvedených charakteristík v konkrétnych sociálnych kategóriách napr. etnickou minoritnou príslušnosťou, napríklad v MRK)
- ✓ Priestorová segregácia

Spomedzi dimenzií sociálneho vylúčenia je na Slovensku najviac ľudí ohrozených tzv. príjmovou chudobou. Ide o obyvateľov, ktorí žijú v domácnostiach s nižšími príjmami ako je národná hranica chudoby. Prekážkou pri integrácii sociálne znevýhodnených ľudí môže byť aj ich zlý zdravotný stav v porovnaní so zvyškom populácie. Ten sa prejavuje o 7 rokov nižšou očakávanou dĺžkou života a až trojnásobne vyššou dojčenskou úmrtnosťou. Medzi významné dôvody tohto stavu patrí finančná záťaž spojená napríklad s doplatkami za

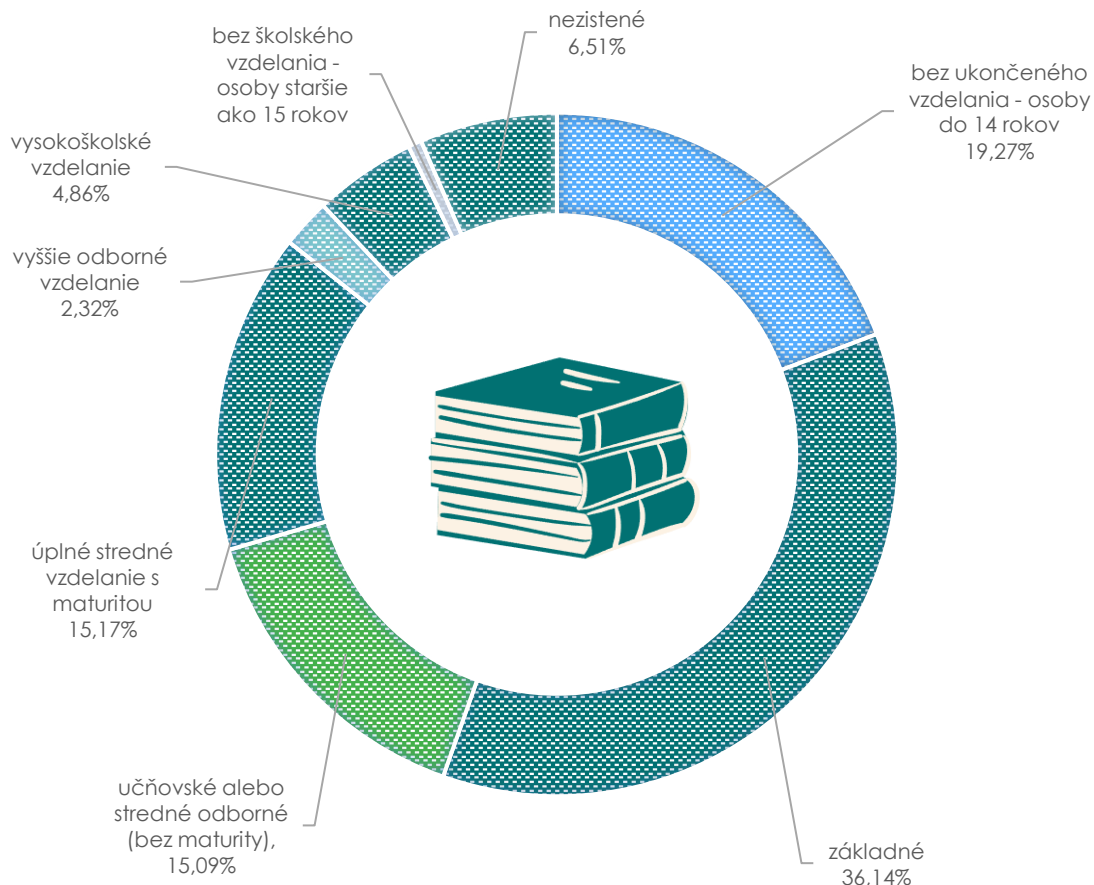
lieky, ako aj vzdialenosť od najbližšieho zdravotníckeho zariadenia v niektorých obciach Slovenska.

Samospráva disponuje relatívne širokou škálou nástrojov, ktorými môže predchádzať sociálnemu vylúčeniu alebo eliminovať jeho dôsledky. Aj v tomto prípade môžeme opatrenia rozčleniť na preventívne a nápravné. Preventívnymi opatreniami sú najmä aktivity zamerané na osvetu obyvateľstva (napr. v oblasti finančnej gramotnosti, škodlivosti návykových látok a pod.), informovanie verejnosti (napr. o voľných pracovných miestach, vzdelávacích kurzoch a pod.), združovanie ľudí (kultúrne a spoločenské podujatia), podporu voľnočasových možností (budovanie športovísk, zakladanie záujmových spolkov a pod.) a rôzne iné. Nápravné opatrenia zahŕňajú poskytovanie rôznych finančných príspevkov, budovanie komunitných centier, nocľahární pre ľudí bez domova a pod.

Viacere štatistické dáta týkajúce sa osôb ohrozených sociálnym vylúčením sa evidujú v špecializovaných inštitúciách (Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo vnútra SR a pod.), preto možno považovať mieru ich dostupnosti a rýchlosť prístupu k nim z pohľadu obce za nižšiu. Problematická je v tomto smere aj reprezentatívnosť dát, keďže nie každá osoba ohrozená sociálnym vylúčením je v štatistikách evidovaná (napr. nie každý alkoholik je liečený, nie každá týraná osoba domáce násilie nahlási a pod.). Je to teda aj absencia dát, ktorá do určitej miery znemožňuje poskytovanie správnych sociálnych služieb v adekvátnom rozsahu, v správnom čase a na správnom mieste, čo si samospráva uvedomuje, a preto má záujem pracovať na zvýšení prísunu potrebných dát aj tohto charakteru.

Ako už bolo vyššie uvedené, medzi zraniteľné skupiny obyvateľstva ohrozené sociálnym vylúčením patria často najmä osoby s nižším vzdelaním. V roku 2021, kedy sa uskutočnilo Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, z ktorého vychádzame, žilo v Drienovci 36,1 % obyvateľov so základným vzdelaním, 15,1 % obyvateľov so stredoškolským vzdelaním bez maturity, 15,2 % obyvateľov s úplným stredným vzdelaním 2,3 % obyvateľov s vyšším odborným vzdelaním a 4,9 % obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

Podrobnejší prehľad **vzdelanostnej štruktúry** obyvateľov obce Drienovec dokumentuje nasledujúci graf.

Graf 12: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci Drienovec, zdroj: SODB, 2021

Vzdelávacie zariadenia v obci Drienovec reprezentuje materská škola a základná škola pre prvý a druhý stupeň. Každá škola má svoju vlastnú budovu.

Ďalšou zo skupín ohrozenou sociálnym vylúčením je **skupina nezamestnaných**, predovšetkým nezamestnaných dlhšie ako 1 rok (ide o dlhodobo nezamestnaných). Ak sa pozrieme na nezamestnanosť v obci Drienovec, počet uchádzačov o zamestnanie s trvalým pobytom v obci Drienovec v roku 2022 bol 286 osôb. Početnú skupinu nezamestnaných osôb tvoria osoby vo veku 35 – 50 rokov.

Ak sa pozrieme na skupinu nezamestnaných z hľadiska dĺžky evidencie osôb na úrade práce, môžeme konštatovať, že podiel dlhodobo nezamestnaných (osôb bez práce dlhšie ako 1 rok) je vysoký – v priemere 68,94 % zo všetkých evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Dlhodobá nezamestnanosť predstavuje negatívny jav, kedy osoby, ktoré sú dlhodobo bez práce už stratili pracovné návyky, záujem o prácu a aj z pohľadu potenciálnych zamestnávateľov sa tieto osoby stávajú na trhu práce znevýhodnenými.

STAV k 31.12.	< 20 rokov	>= 20 < 25 rokov	>= 25 < 30 rokov	>= 30 < 35 rokov	>= 35 < 40 rokov	>= 40 < 45 rokov	>= 45 < 50 rokov	>= 50 < 55 rokov	>= 55 < 60 rokov	>= 60 rokov	UoZ spolu
2016/Dec	33	36	45	49	46	47	33	28	25	8	350
2017/Dec	36	26	46	45	37	42	29	25	21	10	317
2018/Dec	33	29	34	37	44	45	31	27	22	13	315
2019/Dec	27	31	24	31	51	28	30	21	23	7	273
2020/Dec	29	42	30	37	50	31	34	24	30	10	317
2021/Dec	21	41	30	31	49	36	35	29	26	7	305
2022/Dec	17	32	28	38	42	37	28	27	27	10	286

Tabuľka 8: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie podľa veku v obci Drienovec 2016 – 2022, zdroj: ÚPSVR

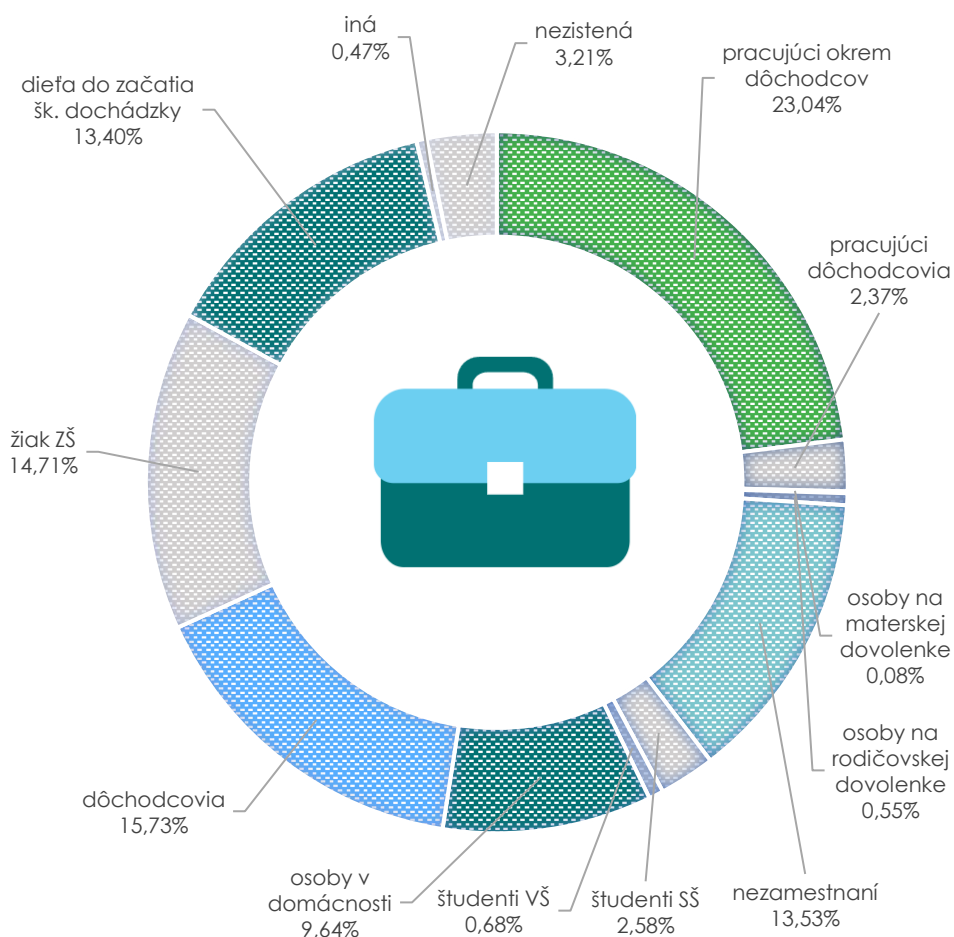
STAV k 31.12.	0 - 6 mes.	7 - 12 mes.	13 - 24 mes.	25 - 36 mes.	37 - 48 mes.	nad 48 mes.	Dlhod. nezam.	Podiel dlhod. nezam. UoZ (v %)
2016/Dec	76	36	38	32	26	142	238	68,00%
2017/Dec	63	29	53	16	22	134	225	70,98%
2018/Dec	64	31	42	36	13	129	220	69,84%
2019/Dec	56	35	35	22	20	105	182	66,67%
2020/Dec	59	45	52	30	19	112	213	67,19%
2021/Dec	54	27	49	35	23	117	224	73,44%
2022/Dec	56	40	24	25	24	117	190	66,43%

Tabuľka 9: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky trvania evidencie v nezamestnanosti v obci Drienovec 2016 – 2022, zdroj: ÚPSVR

Z pohľadu komunitného plánovania je potrebné spomenúť ešte jednu významnú charakteristiku, ktorou je **ekonomická aktivita obyvateľstva**. Pre sociálny systém v podmienkach Slovenskej republiky je príznačný trend, kedy čoraz menší počet ekonomicky aktívnych osôb vytvára hodnoty pre čoraz väčší počet ekonomicky neaktívneho obyvateľstva. Takáto situácia má negatívny dopad na verejné financie a v konečnom dôsledku sa odzrkadľuje na kvalite života všetkých obyvateľov.

Ekonomická aktivita predstavuje ďalší z faktorov, ktoré výrazne vplyvajú na potreby občanov. Podľa posledných dostupných údajov o ekonomickej aktivite, ktoré pochádzajú zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021 žilo v obci Drienovec 23,0 % pracujúcich občanov (okrem pracujúcich dôchodcov). Nezamestnaných bolo 13,5 % občanov, strednú

alebo vysokú školu navštevovalo 3,3 % z celkového počtu občanov. Dôchodcovia sa na obyvateľstve obce Drienovec podieľali 15,7 percentami, deti do začatia školskej dochádzky 13,4 percentami. Podrobnejší prehľad štruktúry obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity dokumentuje nasledujúci graf.

Graf 13: Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity v obci Drienovec, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021

Marginalizované rómske komunity

Chudobné a sociálne vylúčené rómske komunity (marginalizované – okrajové, sociálne znevýhodnené). Ich obyvatelia majú obmedzený prístup k verejným službám, tovarom, zdrojom a k participácii na rozhodovaní v obci. Zároveň majú obmedzený kontakt s obyvateľmi obce žijúcimi mimo osídlenia. Rómovia v Drienovci tvoria necelú polovicu z populácie obce, časť z nich žije v obci, problémová komunita v osade za ňou.

V nadväznosti na vykonanú analýzu je potrebná aj podrobná špecifikácia reálneho prostredia, v ktorom sa komunitné plánovania odohráva. Charakteristika aktuálneho stavu prostredia je uvedená v nasledujúcej kapitole.

Analýza súčasného stavu v oblasti poskytovania sociálnych služieb

Starostlivosť o osoby, ktoré dovŕšili vysoký vek, resp. sú odkázané na pomoc iných osôb z ostatných dôvodov je často poskytovaná aj členmi rodiny v domácom prostredí.

Ako formu prevencie pred sociálnym vylúčením samospráva podporuje voľnočasové aktivity obyvateľov a organizuje rôzne kultúrne, športové a spoločenské podujatia dostupné pre širokú verejnosť.

Terénny sociálny pracovník v obci spolupracuje s MRK – realizujú sa najmä protidrogové prednášky, prednášky o infekčných a neinfekčných chorobách (v spolupráci s regionálnym úradom verejného zdravotníctva).

Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb

V zmysle aktuálneho znenia zákona o sociálnych službách (§ 78a) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR po splnení ustanovených podmienok poskytuje neverejnému poskytovateľovi, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou, ak o to neverejný poskytovateľ požiadava a poskytuje sociálnu službu v zariadení, ktorým je:

- a) terénna opatrovateľská služba
- b) zariadenie podporovaného bývania,
- c) zariadenie pre seniorov,
- d) zariadenie opatrovateľskej služby,
- e) rehabilitačné stredisko,
- f) domov sociálnych služieb,
- g) špecializované zariadenie,
- h) denný stacionár.

Poskytovateľ sociálnych služieb PATRIA n. o. – Zariadenie pre seniorov sa nachádza v areáli bývalých Drienoveckých kúpeľov v okrese Košice-okolie. Patrí do kategórie neverejných poskytovateľov a poskytuje sociálne služby podľa zákona o sociálnych službách ako Zariadenie

pre seniorov a špecializované zariadenie. Areál sa nachádza v príjemnom prírodnom prostredí. Jeho súčasťou je reštaurácia s kolkárňou, park s detským ihriskom, jazierkom a jaskyňou. Dnes je areál križovatkou zaujímavých turistických trás spájajúcich dolinu Miglincu s Ladislavovou vyvieracou a Jasovskou jaskyňou. Zariadenie je tvorené dvomi hlavnými budovami. Pôvodná budova s 28 izbami, jedálňou a kaplnkou. Nová budova s rehabilitačnou časťou, knižnicou, spoločenskou miestnosťou a ubytovacou časťou s 10 izbami. Celková kapacita zariadenia je 88 lôžok. V zariadení sú poskytované tieto služby:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
- dlhodobé ubytovanie v jedno, dvoj a troj – posteľových, plne vybavených izbách
- stravovanie päťkrát denne s možnosťou poskytovania určenej diéty
- rehabilitácia individuálna podľa zdravotného stavu
- rehabilitácia pri lôžku
- nepretržitá starostlivosť zabezpečená profesionálnym odborným personálom
- trvalá starostlivosť externými zmluvnými lekármi
- upratovanie, pranie a žehlenie bielizne a šatstva
- sociálne poradenstvo
- sociálna rehabilitácia
- ošetrovateľská starostlivosť
- záujmová činnosť

Obec Drienovec poskytuje aj službu stravovania, najmä pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím. Túto službu v súčasnosti využíva približne 40 osôb.

SWOT analýza

SWOT analýza predstavuje jeden z najvýznamnejších nástrojov na zhodnotenie silných a slabých stránok územia, jeho príležitostí a ohrození s cieľom stanoviť jeho špecifické prednosti, ktoré možno považovať za faktory budúceho rozvoja a súčasne rozhodnúť o opatreniach na odstránenie nedostatkov, ktoré obmedzujú jeho konkurencieschopnosť a budúci rozvoj v sociálnej oblasti.

SWOT analýza hodnotí vnútorné a vonkajšie faktory: vnútorné faktory zahŕňajú hodnotenie silných (Strengths) a slabých stránok (Weaknesses) územia; vonkajšie faktory zahŕňajú hodnotenie príležitostí (Opportunities) a ohrození (Threats) súvisiacich s okolitým prostredím, s ktorým je dané územie v interakcii. Kvalitne spracovaná SWOT analýza predstavuje východiskový podklad pre stanovenie vhodnej stratégie pre budúci rozvoj územia. V tomto prípade sme sa zamerali na SWOT analýzu orientovanú výlučne na sociálnu oblasť, na základe ktorej bude sformulovaná stratégia budúceho vývoja v poskytovaní sociálnych služieb.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">• nárast počtu obyvateľov v dôsledku prirodzeného prírastku• nárast počtu obyvateľov prisťahovaním• podiel obyvateľstva v poproduktívnej zložke nižší než je celoslovenský priemer• relatívne priaznivá veková štruktúra obyvateľstva• záujem občanov o verejné dianie v obci• prítomnosť materskej školy• prítomnosť základnej školy	<ul style="list-style-type: none">• nepriaznivá vzdelanostná štruktúra obyvateľstva• prítomnosť MRK• vysoká úroveň nezamestnanosti• vysoká miera dlhodobo nezamestnaných osôb• absencia zdravotného strediska• absencia širšieho spektra sociálnych služieb poskytovaných na území obce

<ul style="list-style-type: none"> • prítomnosť zariadenia pre seniorov • kultúrne a športové podujatia • aktívne úsilie samosprávy o získanie finančných prostriedkov na rozvojové zámery obce • aktívne úsilie samosprávy pri organizácii spoločenských, kultúrnych a športových akcií • aktívne úsilie samosprávy pri podpore aktivít pre mládež • informovanie verejnosti • dobrá kvalita životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> • málo pracovných príležitostí priamo v obci • absencia inštitúcií poskytujúcich sociálne služby pre iné cieľové skupiny než sú seniori • absencia oddychových zón • nezáujem občanov o komunitné plánovanie • obyvatelia pochádzajúci zo znevýhodneného prostredia • vyššia miera obyvateľov pochádzajúcich zo znevýhodneného prostredia
<p>PRÍLEŽITOSTI</p>	<p>OHROZENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • možnosť čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ • zlepšenie spolupráce s okolitými samosprávami na regionálnej úrovni • podpora preventívnych opatrení v sociálnej oblasti • možnosť dennej dochádzky obyvateľov • zriadenie sociálnych služieb v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu väčších rozvojových zámerov • absencia vhodných výziev v oblasti čerpania nenávratných finančných príspevkov • náročnosť spracovania rozvojových projektov z hľadiska finančného a odborných kapacít • predlžovanie času a predražovanie realizovaných projektov • nezáujem investorov

Tabuľka 10: SWOT analýza. Zdroj: Vlastné spracovanie

Výsledky dotazníkového prieskumu

Sociálne služby, ich ponuku a kvalitu mali možnosť v dotazníkovom prieskume ohodnotiť občania obce Drienovec. Dotazník bol dostupný v elektronickej aj v papierovej forme. Dotazník bol rozdelený na 2 časti – úvodnú a hlavnú časť. Cieľom úvodnej časti bolo zistenie základných charakteristík o respondentoch, hlavná časť bola zameraná na zisťovanie spokojnosti a názorov na sociálne služby obce Drienovec.

Zber dotazníkov v papierovej aj elektronickej podobe bol ukončený v decembri 2023. Príležitosť vyjadriť svoj názor na sociálne služby obce využilo celkovo 36 občanov.

Z 36 dotazníkov 50 % vyplnili ženy a 50 % muži.

Najpočetnejšiu skupinu tvorili respondenti, ktorí bývajú v obci Drienovec 21 a viac rokov (63,90 %). Nasledovala skupina respondentov, ktorí v obci bývajú 16 - 20 rokov v zastúpení viac než 19 % a ďalej obyvatelia žijúci v obci 6 - 10 rokov (8,3 %). Ostatné skupiny sa na vzorke respondentov nepodielali vo významnej miere.

Pokiaľ ide o vekovú štruktúru respondentov, najpočetnejšia skupina 36,10 % respondentov bola vo veku 50 - 64 rokov, druhú najpočetnejšiu skupinu (27,80 %) tvorili respondenti vo veku 65 a viac rokov. Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo aj 25 % obyvateľov vo veku 40 – 49 rokov a 5,60 % obyvateľov vo veku 30 – 39 rokov. Ostatné vekové skupiny sa na vzorke nepodielali významne alebo sa do dotazníkového prieskumu nezapojili.

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry malo v čase konania sa prieskumu najviac respondentov (38,90 %) dosiahnuté stredné odborné vzdelanie. Ďalšími početnými skupinami, ktoré prejavili záujem o účasť v dotazníkovom prieskume, boli osoby s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa (25 %) a osoby vyučené bez maturity (13,90 %). Ostatné skupiny sa na vzorke respondentov nepodielali vo významnom zastúpení.

33,30 % respondentov tvorili osoby na starobnom dôchodku. 27,80 % respondentov v čase zisťovania pracovalo vo verejnom sektore. Zamestnanci v súkromnom sektore tvorili 22,20 % spomedzi všetkých respondentov. Podnikatelia tvorili 8,30 % z respondentov. Ostatné skupiny (študenti, invalidní dôchodcovia, nezamestnaní, osoby na materskej alebo rodičovskej dovolenke a iní) sa na vzorke respondentov nepodielali významným spôsobom.

V nasledujúcej textovej časti prinášame výsledky dotazníkového prieskumu.

Otázka č. 1: Aké je zloženie Vašej domácnosti?

Jednotlivec – 8,30 %

Obaja rodičia s dieťaťom/ďetmi – 16,70 %

Jednotlivec s dieťaťom/ďetmi - 5,60 %

Manželia/partneri žijúci v domácnosti bez detí/resp. deti sú už osamostatnené – 38,90 %

Viacgeneračná domácnosť – 27,80 %

Iné – 2,70 %

Otázka č. 2: Máte prehľad o tom, aké sociálne služby sú v obci poskytované?

Áno – 19,40 %

Čiastočne – 55,60 %

Nie – 16,70 %

Nezaujímam sa – 8,30 %

Veľká väčšina respondentov v prieskume uviedla, že má úplný alebo čiastočný prehľad o sociálnych službách poskytovaných na území obce. Uvedené môže svedčiť o výbornej informovanosti obyvateľov o poskytovaných sociálnych službách alebo zdanlivej vedomosti o poskytovaných sociálnych službách. V praxi laická verejnosť nie vždy rozoznáva sociálne služby od súvisiacich služieb (napr. za sociálne služby sú často považované aj zdravotnícke a vzdelávacie služby, organizovanie podujatí a pod.) a taktiež verejnosť nie vždy pozná oficiálne názvy sociálnych služieb v zmysle platného zákona o sociálnych službách (napr. v praxi stále zaužívané pojmy „domov dôchodcov“, „jasle“ a pod.).

Otázka č. 3: Ak by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb poskytovaných v obci, na koho sa obrátite? (Bolo možné označiť viacero odpovedí.)

Obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom už stretol - 0,0 %

Skontaktujem sa priamo s inštitúciou, o ktorej viem, že tieto služby poskytuje – 8,30 %

Vyhľadám pomoc u priateľov alebo v rodine – 5,60 %

Získam si informácie z internetu – 22,20 %

Kontaktujem obecný úrad – 63,90 %

Iné - 0,0 %

Otázka č. 4: Ako by ste riešili situáciu v prípade trvalého zdravotného postihnutia člena Vašej rodiny?

Starostlivosť by som zabezpečil/a sám/sama - 41,70 %

Využil/a by som sociálne služby poskytované v domácom prostredí – 36,10 %

Využil/a by som služby poskytované v prostredí poskytovateľa sociálnej služby – 16,70 %

Iné – 5,50 %

Uvedené je v súlade s aktuálnymi snahami o „deinštitucionalizáciu“ sociálnych služieb, t. j. preferovanie poskytovania sociálnej pomoci v domácom prostredí pred umiestňovaním osôb do zariadení.

Otázka č. 5: Aké sociálne a príbuzné služby v súčasnej dobe využívate? (Bolo možné vybrať viacero odpovedí.)

nevyžívam žiadnu sociálnu službu - 30 respondentov

služby s použitím telekomunikačných technológií – 3 respondenti

domáca opatrovateľská služba – 2 respondenti

stravovanie v jedálni – 2 respondenti

služby na podporu rodiny s deťmi - 1 respondent

Otázka č. 6: Aké sociálne služby plánujete využívať v najbližších 5 rokoch? Uveďte aj v súčasnosti využívané sociálne služby, ak ich plánujete využívať aj naďalej. (Bolo možné vybrať viacero odpovedí.)

neplánujem využívať žiadnu sociálnu službu - 26 respondentov

domáca opatrovateľská služba – 4 respondenti

stravovanie v jedálni – 4 respondenti

zariadenie pre seniorov – 2 respondenti

rehabilitačné stredisko – 2 respondenti

prepravná služba – 2 respondenti

služby s použitím telekomunikačných technológií – 2 respondenti

požičiavanie pomôcok – 1 respondent

odľahčovacia služba – 1 respondent

Otázka č. 7: Ste spokojný/á s rozsahom (ponukou) sociálnych služieb poskytovaných v obci?

Áno – 22,20 %

Nie – 8,30 %

Neviem posúdiť – 69,50 %

Takmer 70 % respondentov nevedela posúdiť dostatočnosť ponuky sociálnych služieb. Dôvodom je predovšetkým fakt, že väčšina respondentov aktuálne nevyužíva žiadnu sociálnu službu.

Otázka č. 8: Ste spokojný/á s kvalitou sociálnych služieb poskytovaných v obci?

Áno – 22,20 %

Nie – 8,30 %

Neviem posúdiť – 69,50 %

Takmer 70 % respondentov nevedelo posúdiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb z dôvodu, že tieto služby nevyužívajú, prípadne ani nepoznajú nikoho, od koho by mali referencie.

Otázka č. 9: Na rozvoj ktorých sociálnych služieb by sa mala samospráva v najbližších 5 rokoch zamerať? (Bolo možné vybrať viacero odpovedí.)

Domáca opatrovateľská služba – 12 respondentov

Denný stacionár – 11 respondentov

Zariadenie pre seniorov – 9 respondentov

Zariadenie opatrovateľskej služby – 8 respondentov

Stravovanie v jedálni – 8 respondentov

Prepravná služba – 7 respondentov

Rehabilitačné stredisko – 6 respondentov

Denné centrum – 5 respondentov

Požičiavanie pomôcok – 5 respondentov

STRATEGICKÁ ČASŤ

Vízia

Vízia je súhrnom predstáv o želanej situácii, konečnom stave, ktorý má byť obcou dosiahnutý na konci plánovacieho obdobia v roku 2030. Vízia pre oblasť poskytovania sociálnych služieb obce Drienovec bola sformulovaná na základe identifikovania silných a slabých stránok, hrozieb a príležitostí (SWOT analýzy).

Vízia obce vychádza z Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030. Cieľom národných priorít je vymedziť rozvojovú trajektóriu sociálnych služieb na Slovensku do roku 2030. Pre zabezpečenie podmienok rozvojovej trajektórie sociálnych služieb pre obdobie rokov 2021 - 2030 je nevyhnutné naplniť nasledovné predpoklady, ktoré predstavujú pre napĺňanie NPRSS nevyhnutné vstupy:

- A. Vytvorenie strategického rámca sociálnych služieb do roku 2030 v Slovenskej republike
 - B. Zabezpečenie finančnej a personálnej udržateľnosti rozvoja sociálnych služieb
 - C. Prepájanie sociálnych služieb s inými verejnými službami v rámci podpory sociálnej inklúzie zraniteľných jednotlivcov, rodín, skupín a komunít
- NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb
- NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti
- NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
- NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Predpokladá sa, že národné priority si následne územné jednotky na nižšej úrovni (kraje, mestá, obce, mestské časti) rozpracujú vo svojich koncepcných a plánovacích strategických dokumentoch. Na základe uvedeného je vízia obce Drienovec v oblasti poskytovania sociálnych služieb v súlade s prioritami a cieľmi na národnej úrovni a je nasledovná:

Obec Drienovec bude vždy otvoreným, bezpečným a dôstojným miestom pre život všetkých svojich občanov bez ohľadu na ich vek, pohlavie, sociálnu situáciu, pôvod, rasu či vierovyznanie. Konanie obce bude v súlade s cieľom urobiť sociálne služby kvalitnejšími, rozmanitejšími, dostupnejšími a adresnejšími. Obec bude naklonená inováčnym prístupom rešpektujúcim ľudskú dôstojnosť, prirodzené právo a morálne zásady s cieľom riešiť nové výzvy a vyvíjať aktívne úsilie v oblasti prevencie pred sociálnym vylúčením.

Vízia obce bude naplnená realizáciou komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2024 – 2030. Obec bude oblasť poskytovania sociálnych služieb pravidelne monitorovať, vyhodnocovať a komunitný plán v prípade potreby meniť a aktualizovať, a to opätovne aj v interakcii s ostatnými partnermi, ktorých sa komunitné plánovanie týka. Návrh úprav komunitného plánu bude podliehať schvaľovaniu obecným zastupiteľstvom obce Drienovec. Plnenie komunitného plánu bude obec vyhodnocovať raz ročne za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka. Na účely KPSS nebola vytvorená pracovná skupina – za obecný úrad sa na vypracovaní komunitného plánu podieľal starosta obce, Ing. Štefan Bacsó.

Návrh stratégie rozvoja

S cieľom dosiahnuť uvedenú víziu si obec Drienovec navrhla stratégiu rozvoja sociálnych služieb. Na obdobie rokov 2024 – 2030 si obec Drienovec stanovila nasledujúci cieľ:

VÍZIA	
CIEĽ: Poskytovanie kvalitných sociálnych služieb vybudovaním komplexnej sociálnej infraštruktúry a doplnkových služieb	1.1 Dobudovanie zariadení poskytujúcich sociálne služby
	1.2 Pomoc rodinám s deťmi pri zosúladovaní rodinného a pracovného života rodičov
	1.3 Skvalitnenie možností trávenia voľného času pre obyvateľov
	1.4 Zabezpečenie verejného poriadku v obci a zvýšenie bezpečnosti obyvateľov

Opatrenie	Projekt/aktivita
1.1 Dobudovanie zariadení poskytujúcich sociálne služby	Denný stacionár pre seniorov
	Komunitné centrum
1.2 Pomoc rodinám s deťmi pri zosúladovaní rodinného a pracovného života rodičov	Rozšírenie kapacity MŠ
1.3 Skvalitnenie možností trávenia voľného času pre obyvateľov	Deň dôchodcov – posedenie, zábava, občerstvenie
	Deň Rómov – športovo-gastronomické podujatie
	Výlet seniorov – poznávací zájazd, kúpanie
1.4 Zabezpečenie verejného poriadku v obci a zvýšenie bezpečnosti obyvateľov	Občianska hliadka

Tabuľka 11: Ciele a aktivity obce Drienovec na roky 2024 - 2030, Zdroj: OcÚ Drienovec

V nadväznosti na definovaný cieľ zostavila samospráva sumár, v ktorom uvádza, aké kroky už podnikla na jeho dosiahnutie a aké sú následne jej ďalšie možnosti. Samospráva zvažila kedy, za pomoci koho, za akých podmienok a s akými nákladmi bude môcť ďalej prispievať k dosahovaniu cieľa, pričom prehľad odpovedí na tieto kľúčové otázky zachytávajú nasledujúce tabuľky.

Základné údaje o projektovom zámere č. 1	
Názov projektu	Denný stacionár pre seniorov
Garant	Obec Drienovec
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ
Začatie a ukončenie projektu	2026 - 2027
Stav projektu pred realizáciou	Absencia zariadenia pre seniorov s poskytovaním služieb ambulantnou formou na území obce. V obci chýba denný stacionár, ktorý by seniorom poskytoval opatrovateľskú službu s denným pobytom a ďalšie doplnkové záujmové terapeutické, kultúrne a duchovné aktivity.

Ciel' projektu	Zlepšenie kvality života seniorom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby, najmä z dôvodu dovŕšenia vyššieho veku					
Výstupy	Vybudovaný denný stacionár					
Kapacita sociálnej služby	50					
Personálne zabezpečenie	1+1					
Prevádzkové a organizačné podmienky	§40 zákona o sociálnych službách					
Forma sociálnej služby	Ambulantná forma					
Užívatelia	Seniori, ZŤP					
Indikátory monitoringu	Plocha denného stacionáru: 120 m ² Kapacita denného stacionáru: 50 Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít: 500					
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)				
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	BD				
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	BD				
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ	BD				
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt	BD				
Realizácia projektu	Dodávateľ	BD				
Kolaudácia	Stavebný úrad	BD				
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Verejné obstarávanie	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Vypracovanie ŽoNFP	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Realizácia projektu	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Spolu	120 000	102 000	12 000	-	6 000	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 2

Názov projektu	Komunitné centrum
Garant	Obec Drienovec
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce

Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ					
Začatie a ukončenie projektu	2025 - 2026					
Stav projektu pred realizáciou	Absencia zariadenia pre osoby v nepriaznivej sociálnej situácii s poskytovaním služieb ambulantnou formou na území obce. V obci chýba komunitné centrum, v ktorom by bolo možné osobám v nepriaznivej sociálnej situácii poskytovať poradenstvo, preventívne aktivity a záujmovú činnosť.					
Cieľ projektu	Zlepšenie kvality života obyvateľom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby, najmä z dôvodu nepriaznivej sociálnej situácie					
Výstupy	Vybudované komunitné centrum					
Kapacita sociálnej služby	50					
Personálne zabezpečenie	1+1					
Prevádzkové a organizačné podmienky	§24d zákona o sociálnych službách					
Forma sociálnej služby	Ambulantná forma					
Užívatelia	Osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, osoby ohrozené sociálnym vylúčením					
Indikátory monitoringu	Plocha komunitného centra: 100 m ² Kapacita komunitného centra: 50 Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít: 500					
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier			BD		
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad			BD		
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ			BD		
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt			BD		
Realizácia projektu	Dodávateľ			BD		
Kolaudácia	Stavebný úrad			BD		
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Vypracovanie projektovej dokumentácie	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Verejné obstarávanie	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Vypracovanie ŽoNFP	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Realizácia projektu	BD	BD	BD	BD	BD	BD

Spolu	100 000	85 000	10 000	-	5 000	0
-------	---------	--------	--------	---	-------	---

Základné údaje o projektovom zámere č. 3						
Názov projektu	Rozšírenie kapacity MŠ					
Garant	Obec Drienovec					
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce					
Partneri garanta	Stavebný úrad, externá firma zaoberajúca sa spracovaním žiadostí o nenávratný finančný príspevok a implementáciou projektov, verejný obstarávateľ, stavebný dozor, stavebný inžinier, dodávateľ					
Začatie a ukončenie projektu	2024 - 2026					
Stav projektu pred realizáciou	Nedostatočná kapacita MŠ v obci. Materská škola nemá v súčasnosti dostatočnú kapacitu, aby mohla poskytovať vzdelanie deťom z obce a zo spádových obcí.					
Cieľ projektu	Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie na území obce					
Výstupy	Rozšírené kapacity MŠ					
Kapacita sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Personálne zabezpečenie	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Prevádzkové a organizačné podmienky	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Forma sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Užívatelia	Deťi navštevujúce MŠ, , zamestnanci MŠ					
Indikátory monitoringu	Plocha novovybudovaných priestorov: 250 m ² Počet vybudovaných tried MŠ: 4 triedy Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít: 500					
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, absencia vhodnej výzvy na predkladanie projektov, komplikácie v procese verejného obstarávania, neschválenie projektu					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Fáza/míľnik	Súčinnosť iného odboru alebo subjektu	Termín (mesiac/rok)				
Vypracovanie projektovej dokumentácie	Stavebný inžinier	BD				
Vydanie stavebného povolenia	Stavebný úrad	BD				
Verejné obstarávanie	Verejný obstarávateľ	BD				
Vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok	Obecný úrad/externý subjekt	BD				
Realizácia projektu	Dodávateľ	BD				
Kolaudácia	Stavebný úrad	BD				
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	

Vypracovanie projektovej dokumentácie	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Verejné obstarávanie	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Vypracovanie ŽoNFP	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Realizácia projektu	BD	BD	BD	BD	BD	BD
Spolu	860 000	731 000	86 000	-	43 000	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 4

Názov projektu	Deň dôchodcov – posedenie zábava, občerstvenie					
Garant	Obec Drienovec					
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce					
Partneri garanta	BD					
Začatie a ukončenie projektu	2024 - 2030					
Stav projektu pred realizáciou	Nepostačujúce možnosti pre trávenie voľného času na území v obce. Nepostačujúca ponuka kultúrnych a spoločenských udalostí pre cieľovú skupinu seniorov.					
Cieľ projektu	Zlepšenie možností trávenia voľného času seniorov					
Výstupy	Podujatie „Deň dôchodcov“					
Kapacita sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Personálne zabezpečenie	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Prevádzkové a organizačné podmienky	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Forma sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Užívatelia	Seniori					
Indikátory monitoringu	Kapacita podujatia: 130 Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít: 300					
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, nezáujem zo strany obyvateľov obce, vandalizmus					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Realizácia projektu	Dodávateľ				BD	
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Realizácia projektu	8 000	0	0	0	8 000	0
Spolu	8 000	0	0	0	8 000	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 5

Názov projektu	Deň Rómov – športovo-gastronomické podujatie					
Garant	Obec Drienovec					
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce					
Partneri garanta	BD					
Začatie a ukončenie projektu	2024 - 2030					

Stav projektu pred realizáciou	Nepostačujúce možnosti pre trávenie voľného času na území v obce. Nepostačujúca ponuka kultúrnych a spoločenských udalostí pre cieľovú skupinu Rómov.					
Cieľ projektu	Zlepšenie možností trávenia voľného času Rómov					
Výstupy	Podujatie „Deň Rómov“					
Kapacita sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Personálne zabezpečenie	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Prevádzkové a organizačné podmienky	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Forma sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Užívatelia	Obyvatelia obce, návštevníci obce, MRK					
Indikátory monitoringu	Kapacita podujatia: 300 Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít: 600					
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, nezáujem zo strany obyvateľov obce, vandalizmus					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Realizácia projektu	Dodávateľ				BD	
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejný zdroj				Z toho súkromný zdroj
		EU	SR	VÚC	Obec	
Realizácia projektu	2 500	0	0	0	2 500	0
Spolu	2 500	0	0	0	2 500	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 6						
Názov projektu	Výlet seniorov – poznávací zájazd, kúpanie					
Garant	Obec Drienovec					
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce					
Partneri garanta	BD					
Začatie a ukončenie projektu	2024 - 2030					
Stav projektu pred realizáciou	Nepostačujúce možnosti pre trávenie voľného času na území v obce. Nepostačujúca ponuka kultúrnych a spoločenských udalostí pre cieľovú skupinu seniorov.					
Cieľ projektu	Zlepšenie možností trávenia voľného času seniorov					
Výstupy	Výlet seniorov					
Kapacita sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Personálne zabezpečenie	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Prevádzkové a organizačné podmienky	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Forma sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Užívatelia	Seniori					
Indikátory monitoringu	Kapacita zájazdu: 3 x 50 Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít: 300					

Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, nezáujem zo strany obyvateľov obce, vandalizmus					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Realizácia projektu	Dodávateľ				BD	
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje				Z toho súkromné zdroje
		EU	SR	VÚC	Obec	
Realizácia projektu	2 000	0	0	0	2 000	0
Spolu	2 000	0	0	0	2 000	0

Základné údaje o projektovom zámere č. 7						
Názov projektu	Občianska hliadka					
Garant	Obec Drienovec					
Kontaktná osoba garanta	Starosta obce					
Partneri garanta	BD					
Začatie a ukončenie projektu	2024 - 2030					
Stav projektu pred realizáciou	Nepostačujúci dohľad nad verejným poriadkom v obci, vandalizmus					
Cieľ projektu	Zlepšenie dohľadu nad verejným poriadkom v obci, zníženie vandalizmu a preventívna činnosť.					
Výstupy	Fungujúca občianska hliadka					
Kapacita sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Personálne zabezpečenie	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Prevádzkové a organizačné podmienky	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Forma sociálnej služby	Nie je sociálnou službou v zmysle zákona o sociálnych službách					
Užívatelia	Obyvatelia obce, MRK					
Indikátory monitoringu	Počet zamestnancov občianskej hliadky: 8 Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít: všetci obyvatelia obce					
Zmluvné podmienky	Budú doplnené po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom					
Riziká	Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektu, nezáujem zo strany obyvateľov obce, vandalizmus					
Poznámky	-					
Realizácia projektu						
Realizácia projektu	Dodávateľ				BD	
Financovanie projektu						
Druh výdavku	Náklady spolu (eur)	Z toho verejné zdroje			Z toho súkromné zdroje	
		EU + SR	VÚC	Obec		
Realizácia projektu	325 733	325 733	0	0	0	
Spolu	325 733	325 733	0	0	0	

Tabuľka 12: Sumarizácia uvažovaných zámerov, zdroj: OcÚ Drienovec

Ukazovateľ	Názov ukazovateľa	Zdroj	Merná jednotka	2024	Cieľová hodnota	
					2027	2030
Denný stacionár pre seniorov						
Výsledok	Plocha denného stacionáru	PD/OcÚ	m ²	0	120	120
Výsledok	Kapacita denného stacionáru	OcÚ	počet	0	50	50
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	500	500
Komunitné centrum						
Výsledok	Plocha komunitného centra	PD/OcÚ	m ²	0	100	100
Výsledok	Kapacita komunitného centra	OcÚ	počet	0	50	50
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	500	500
Rozšírenie kapacity MŠ						
Výsledok	Plocha novovybudovaných priestorov	PD/OcÚ	m ²	0	250	250
Výsledok	Počet vybudovaných tried MŠ	OcÚ	počet	0	4	4
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	500	500
Deň dôchodcov – posedenie zábava, občerstvenie						

Výsledok	Kapacita podujatia	OcÚ	počet	0	130	130
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	300	300
Deň Rómov – športovo-gastronomické podujatie						
Výsledok	Kapacita podujatia	OcÚ	počet	0	300	300
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	600	600
Výlet seniorov – poznávací zájazd, kúpanie						
Výsledok	Kapacita zájazdu	OcÚ	počet	0	150	150
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	300	300
Výlet seniorov – poznávací zájazd, kúpanie						
Výsledok	Počet zamestnancov občianskej hliadky	OcÚ	počet	0	8	8
Dopad	Počet osôb využívajúcich výstupy podporených aktivít	OcÚ	počet	0	Všetci obyvatelia obce	Všetci obyvatelia obce

Tabuľka 13: Sumarizácia merateľných výstupov z uvažovaných zámerov, zdroj: OcÚ Drienovec

Plán financovania

V tejto časti KPSS prinášame sumár jednotlivých plánovaných zámerov (akčný plán), prehľad financovania zámerov v jednotlivých rokoch plánovacieho obdobia a celkovú potrebu finančných prostriedkov. Keďže možnosti obecného rozpočtu sú obmedzené, má obec Drienovec v rámci plánovacieho obdobia 2024 – 2030 záujem okrem vlastných finančných prostriedkov využívať aj prostriedky zo štátneho rozpočtu a fondov EÚ, prípadne alternatívne zdroje financovania (dary a iné).

Po finančnej stránke obec očakáva nasledujúci harmonogram financovania:

Akčný plán pre Sociálnu oblasť			
Projekt	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Denný stacionár pre seniorov	2026 – 2027	Obec Drienovec	120 000
Komunitné centrum	2025 – 2026	Obec Drienovec	100 000
Rozšírenie kapacity MŠ	2024 – 2026	Obec Drienovec	860 000
Deň dôchodcov – posedenie, zábava, občerstvenie	2024 - 2030	Obec Drienovec	8 000
Deň Rómov – športovo-gastronomické podujatie	2024 - 2030	Obec Drienovec	2 500
Výlet seniorov – poznávací zájazd, kúpanie	2024 - 2030	Obec Drienovec	2 000
Občianska hliadka	2024 - 2030	Obec Drienovec	325 733

Tabuľka 14: Akčný plán pre financovanie uvažovaných zámerov, zdroj: OcÚ Drienovec

Okrem snahy obce o realizáciu vytýčených zámerov bude obecný úrad počas aktuálneho plánovacieho obdobia 2024 – 2030:

- ✓ vyvíjať aktivity podporujúce zotrvanie občanov v domácom prostredí,
- ✓ dbať na dosahovanie štandardov kvality sociálnych služieb a zvyšovanie odbornosti zamestnancov,
- ✓ uskutočňovať opatrenia, ktorými sa adaptuje systém poskytovania sociálnych služieb obce na prípadné budúce novely zákona o sociálnych službách,
- ✓ aktualizovať všeobecne záväzné nariadenia obce v zmysle platnej legislatívy,

- ✓ zohľadňovať navrhnuté strategické zámery pri schvaľovaní rozpočtu obce na jednotlivé rozpočtové obdobia.

Na vypracovaní komunitného plánu sociálnych služieb a jeho následných aktualizáciách participovali/participujú:

- pracovná skupina v zložení :
Ing. Štefan Bacsó
Gabriela Petriková
- externá spoločnosť – Gemini Group s.r.o.
- široká verejnosť

Obec Drienovec plánuje na svoje aktivity využiť vlastné zdroje z obecného rozpočtu v kombinácii s možnosťami financovania zo štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu Európskej únie a štátnych fondov.

Viaczdrojové financovanie							
Prioritná oblasť/ projekt	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Sociálna oblasť	4 343 233,00	3 681 123,05	433 073,30	-	229 036,65	4 343 233,00	
Denný stacionár pre seniorov	120 000	102 000	12 000	-	6 000	120 000	-
Komunitné centrum	100 000	85 000	10 000	-	5 000	100 000	-
Rozšírenie kapacity MŠ	860 000	731 000	86 000	-	43 000	860 000	-
Deň dôchodcov – posedenie, zábava, občerstvenie	8 000	-	-	-	8 000	8 000	-
Deň Rómov – športovo-gastronomické podujatie	2 500	-	-	-	2 500	2 500	-
Výlet seniorov – poznávací zájazd, kúpanie	2 000	-	-	-	2 000	2 000	-
Občianska hliadka	325 733	325 733		-	-	-	-

Tabuľka 15: Model viacdrojového financovania uvažovaných zámerov, zdroj: OcÚ Drienovec

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť bližšie vysvetľuje časový harmonogram realizácie KPSS, hodnotenie a monitorovanie činností počas ich priebehu. Záznamy z monitorovania budú priebežne dopĺňané počas obdobia realizácie aktivít.

Projekt	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Denný stacionár pre seniorov									
Komunitné centrum									
Rozšírenie kapacity MŠ									
Deň dôchodcov – posedenie, zábava, občerstvenie									
Deň Rómov – športovo-gastronomické podujatie									
Výlet seniorov – poznávací zájazd, kúpanie									
Občianska hliadka									

Tabuľka 16: Časový plán realizácie KPSS 2024 - 2030, Zdroj: Vlastné spracovanie

	Rok							Spolu
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Sociálna politika	334 985,67	384 985,67	444 985,67	108 319,00	48 319,00	48 319,00	48 319,00	1 418 233

Tabuľka 17: Finančný plán realizácie KPSS 2024 - 2030, Zdroj: Vlastné spracovanie

Vyhodnocovanie a plnenie KPSS

Proces monitorovania a hodnotenia je dôležitou súčasťou realizácie projektových zámerov (aktivít), ktoré boli zadefinované v rámci stratégie komunitného plánu obce. Pomáha zistiť, či sa dodržiava stanovený plán a odhaľuje prípadné chyby a riziká, ktoré môžu nastať počas jeho realizácie.

Princípy dobrého spravovania pri realizácii Komunitného plánu sociálnych služieb:

- ✓ **Participácia** - zabezpečenie účasti tých, ktorí „musia“ byť zainteresovaní a umožnenie účasti tých, ktorí „chcú“ byť zainteresovaní
- ✓ **Transparentnosť** - rozhodovanie v ktorejkoľvek činnosti pri realizácii KPSS je uskutočnené na základe dopredu známych kritérií
- ✓ **Verejná zodpovednosť** - dodržiavanie zvolených kritérií merania výkonnosti, dodržiavanie práva a administratívnych postupov, jasná komunikácia cieľov

Zásady uplatňovania komunitného plánu sociálnych služieb

- ✓ KPSS je základným rozvojovým dokumentom, na ktorý sa musí prihliadať pri profilovaní všetkých rozvojových a rozvoj podporujúcich aktivít v oblasti sociálnych služieb.
- ✓ KPSS je záväzným pre tvorbu rozpočtu obce a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu obce.
- ✓ KPSS je základným podkladom pre tvorbu projektov so zameraním na sociálnu oblasť.
- ✓ KPSS je rozvojový dokument, ktorého aktivity obec priamo realizuje (obec ako realizátor), alebo vytvára a podporuje vytvorenie podmienok na ich realizáciu (obec ako iniciátor, partner) inými subjektmi v prospech sociálneho rozvoja mesta.
- ✓ KPSS je otvorený, verejne dostupný dokument, priebežne aktualizovaný a reagujúci na prichádzajúce podnety, príležitosti a zmeny vnútorného a vonkajšieho prostredia.
- ✓ Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu KPSS sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce. Aby bol implementačný mechanizmus KPSS efektívny, musí mať obec jasne popísané činnosti, aktivity a úlohy, ktorými sa bude KPSS zabezpečovať na úrovni programovej, realizačnej a vyhodnocovacej.

Realizácia Komunitného plánu sociálnych služieb v obci Drienovec bude pozostávať z vykonávania aktivít navrhnutých v komunitnom pláne, ktorý sa bude každoročne aktualizovať.

Medzi kľúčové úlohy manažmentu obce bude patriť:

- ✓ realizovať projekty, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú trvalo udržateľné,

- ✓ vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- ✓ podporovať spoluprácu hlavných aktérov rozvoja obce a koordinovať ich aktivity,
- ✓ pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe vopred stanovených merateľných ukazovateľov.

Komunitný plán bude obec Drienovec vyhodnocovať každoročne vždy k 31. 12. kalendárneho roka v priebehu platnosti komunitného plánu. Informatívna správa o plnení komunitného plánu bude predkladaná na rokovaní obecného zastupiteľstva v Drienovci.

Komunitný plán je otvorený dokument, ktorý je potrebné prispôbovať meniacim sa podmienkam, ktoré budú vyplývať z legislatívnych zmien, z potrieb obyvateľstva, z personálneho, materiálne – finančného zabezpečenia a pod. Komunitný plán sa bude dopĺňať a aktualizovať o nové aktivity podľa potreby rozvoja sociálnej oblasti, čím sa zabezpečí jeho aktuálnosť a zmyslupnosť.

Záver

Aj keď žijeme v turbulentnom, rýchlo sa meniacom prostredí, predstavuje komunitný plán významný oporný bod v procese plánovania sociálnych služieb, ktoré je nevyhnutné pre efektívnu organizáciu a zabezpečenie širokej škály činností umožňujúcich dosiahnuť lepšiu kvalitu, širšie portfólio a vyššiu adresnosť sociálnych služieb. Zostavenie komunitného plánu i komunitné plánovanie ako také úzko súvisí a nadväzuje na jeden zo základných strategických dokumentov – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Zatiaľ čo program rozvoja posudzuje a stanovuje ciele pre 3 prioritné oblasti, komunitný plán zameriava svoju pozornosť výhradne na jednu, sociálnu oblasť, konkrétne oblasť poskytovania sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánu nie je vymenovať rad opatrení, ktoré by samospráva chcela, avšak nemôže uskutočniť, ale stanoviť reálne zámery, ktoré má obec možnosť zrealizovať počas aktuálneho plánovacieho obdobia. Komunitný plán je zostavovaný ako otvorený dokument, ktorý je možné priebežne aktualizovať, vďaka čomu operatívne reaguje na nové výzvy a poskytuje k nim hneď aj príslušné riešenia. Vzhľadom na uvedené je potrebné komunitné plánovanie nielen realizovať, ale jeho plnenie aj monitorovať, priebežne vyhodnocovať a korigovať.

Obec Drienovec si v nadväznosti na zistené potreby na obdobie rokov 2024 – 2030 vytýčila v sociálnej oblasti 7 zámerov. Zrealizovaním týchto zámerov bude naplnená vízia obce na roky 2024 – 2030. V tejto súvislosti plní komunitný plán nielen funkciu strategického dokumentu pre samosprávu a informačnú funkciu pre verejnosť, ale vystupuje tiež ako nástroj monitoringu.

Na zostavení Komunitného plánu sociálnych služieb obce Drienovec na roky 2024 – 2030 sa podieľalo niekoľko partnerov: zástupcovia obce, odborníci na sociálnu oblasť, externá projektová spoločnosť i široká verejnosť. Dokument bol spracovaný v súlade so zákonom o sociálnych službách, ako aj v súlade s inými legislatívnymi normami a strategickými dokumentmi. Vzhľadom na uvedené predstavuje Komunitný plán sociálnych služieb obce Drienovec na roky 2024 – 2030 cenný nástroj na riadenie lokálnych procesov a dosahovanie pokroku v sociálnej oblasti.

Zdroje

1. Filipová, M. – Woleková, H. – Petijová, M.: Komunitný plán sociálnych služieb, Metodická príručka, 2018.
2. Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.
3. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030.
4. Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020.
5. Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019.
6. Národný program aktívneho starnutia 2014 – 2020.
7. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030.
8. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020.
9. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Drienovec na roky 2021 - 2027
10. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja 2023 – 2027.
11. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021.
12. Stratégia Európa 2030.
13. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020.
14. Štatistický úrad Slovenskej republiky.
15. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.
16. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
17. Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
18. Zákon č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
19. Zákon č. 417/2013 Z. z. o hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov
20. Zákon č. 601/2003 o životnom minime v znení neskorších predpisov
21. Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov
22. Zákon č. 305/2005 Zb. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov
23. Webová stránka obce Drienovec: <https://www.obecdrienovec.eu>
24. Woleková, H. – Mežianová M.: Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb, 2004.

Zoznam použitých skratiek

BD – bude doplnené

EÚ – Európska únia

KPSS – Komunitný plán sociálnych služieb

MRK – marginalizovaná rómska komunita

NFP – nenávratný finančný príspevok

OcÚ – obedný úrad

SODB, SODB 2011 – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

SR – Slovenská republika

ŠÚSR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

ŤZP – ťažko zdravotne postihnutí

UoZ – uchádzač o zamestnanie

ÚPSVR – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

VÚC – vyšší územný celok

VZN – všeobecné záväzné nariadenie

Z. z. – Zbierka zákonov Slovenskej republiky

Zoznam tabuliek a grafov

Tabuľka 1: Prírodný pohyb obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012- 2022, zdroj: ŠÚ SR	22
Tabuľka 2: Mechanický pohyb v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR	23
Tabuľka 3: Celkový pohyb v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR.....	24
Tabuľka 4: Počet potratov a hrubá miera potratovosti v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR ...	25
Tabuľka 5: Počet sobášov a rozvodov v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR.....	26
Tabuľka 6: Vekové zloženie obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR.....	28
Tabuľka 7: ŤZP podľa veku a skupiny postihnutia žijúci v obci Drienovec – údaje k 31.12. 2022. Zdroj: ÚPSVaR	32
Tabuľka 8: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie podľa veku v obci Drienovec 2016 – 2022, zdroj: ÚPSVR.....	36
Tabuľka 9: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky trvania evidencie v nezamestnanosti v obci Drienovec 2016 – 2022, zdroj: ÚPSVR.....	36
Tabuľka 10: SWOT analýza. Zdroj: Vlastné spracovanie	41
Tabuľka 11: Ciele a aktivity obce Drienovec na roky 2024 - 2030, Zdroj: OcÚ Drienovec	48
Tabuľka 12: Sumarizácia uvažovaných zámerov, zdroj: OcÚ Drienovec	54
Tabuľka 13: Sumarizácia merateľných výstupov z uvažovaných zámerov, zdroj: OcÚ Drienovec	56
Tabuľka 14: Akčný plán pre financovanie uvažovaných zámerov, zdroj: OcÚ Drienovec	57
Tabuľka 15: Model viaczdrojového financovania uvažovaných zámerov, zdroj: OcÚ Drienovec	58
Tabuľka 16: Časový plán realizácie KPSS 2024 - 2030, Zdroj: Vlastné spracovanie.....	59
Tabuľka 17: Finančný plán realizácie KPSS 2024 - 2030, Zdroj: Vlastné spracovanie	59
Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR.....	20
Graf 2: Pohlavná štruktúra obyvateľov obce Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR.....	20
Graf 3: Vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR	22
Graf 4: Vývoj mechanického pohybu obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR	23
Graf 5: Vývoj celkového prírastku obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2021, zdroj: ŠÚ SR	24
Graf 6: Počet potratov v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR	25
Graf 7: Počet sobášov a rozvodov v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚ SR.....	26
Graf 8: Vekové zloženie obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR.....	27
Graf 9: Vývoj počtu osôb v poproduktívnom veku v obci Drienovec 2012 – 2022, Zdroj: ŠÚSR	28
Graf 10: Priemerný vek obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR	29
Graf 11: Index starnutia obyvateľstva v obci Drienovec v rokoch 2012 – 2022, zdroj: ŠÚ SR	30
Graf 12: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci Drienovec, zdroj: SODB, 2021	35
Graf 13: Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity v obci Drienovec, zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2021	37

Príloha č. 1 – Dotazník pre obyvateľov

DOTAZNÍK PRE OBYVATEĽOV

(* povinné časti)

1. *Pohlavie:

- Muž
- Žena

2. *Vek:

- 15 – 19
- 20 – 29
- 30 – 39
- 40 – 49
- 50 – 64
- 65 a viac

3. *Najvyššie dosiahnuté vzdelanie:

- Základné
- Vyučený/á
- Vyučený/á s maturitou
- Stredné všeobecné
- Stredné odborné
- Nadstavbové štúdium
- Vysokoškolské I. stupňa
- Vysokoškolské II. stupňa
- Vysokoškolské III. stupňa

4. * Ekonomická aktivita (je možné označiť viacero možností):

- Zamestnaný/á v súkromnom sektore
- Zamestnaný/á vo verejnom sektore
- Podnikateľ/ka (SZČO)
- Invalidný dôchodca/kyňa
- Starobný dôchodca/kyňa
- Študent/ka
- Na materskej dovolenke
- Na rodičovskej dovolenke
- Nezamestnaný/á
- Poberateľ/ka dávok v hmotnej núdzi

- Iné (prosím, uveďte):

.....
.....

5. *Ako dlho bývate v obci?

- Menej ako 1 rok
 1 – 5 rokov
 6 – 10 rokov
 11 – 15 rokov
 16 – 20 rokov
 21 a viac rokov

6. *Aké je zloženie Vašej domácnosti?

- Jednotlivec
 Obaja rodičia s dieťaťom/deťmi
 Jednotlivec s dieťaťom/deťmi
 Manželia/partneri žijúci v domácnosti bez detí/resp. deti sú už osamostatnené
 Viacgeneračná domácnosť
 Iné (prosím, uveďte):

.....
.....

7. *Máte prehľad o tom, aké sociálne služby sú v obci poskytované?

- Áno
 Čiastočne
 Nie
 Nezaujímam sa

8. *Ak by ste potrebovali získať informácie o sociálnych službách, na koho sa obrátite?

- Obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom už stretol
 Skontaktujem sa priamo s inštitúciou, o ktorej viem, že tieto služby poskytuje
 Vyhľadám pomoc u priateľov alebo v rodine
 Získam si informácie z internetu
 Kontaktujem obecný úrad
 Iné (prosím, uveďte):

.....
.....

9. *Ako by ste riešili situáciu v prípade trvalého zdravotného postihnutia člena Vašej rodiny?

- Starostlivosť by som zabezpečil/a sám/sama
 Využil/a by som sociálne služby poskytované v domácom prostredí
 Využil/a by som služby poskytované v prostredí poskytovateľa sociálnej služby
 Iné (prosím, uveďte):

.....
.....

10. *Označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe využívate:

- nevyužívam žiadnu sociálnu službu

- zariadenie pre seniorov
- zariadenie opatrovateľskej služby
- rehabilitačné stredisko
- domov sociálnych služieb
- denné centrum
- denný stacionár
- domáca opatrovateľská služba
- prepravná služba
- stravovanie v jedálni
- služby krízovej intervencie (komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania, integračné centrum, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, terénna soc. služba krízovej intervencie)
- služby na podporu rodiny s deťmi (napr. „detské jasle“)
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba
- požičiavanie pomôcok
- služby s použitím telekomunikačných technológií
- odľahčovacia služba
- iné (prosím, uveďte):
.....
.....

11. *Aké sociálne služby plánujete využívať v najbližších 5 rokoch? Uveďte aj v súčasnosti využívané sociálne služby, ak ich plánujete využívať aj naďalej.

- neplánujem využívať žiadnu sociálnu službu
- zariadenie pre seniorov
- zariadenie opatrovateľskej služby
- rehabilitačné stredisko
- domov sociálnych služieb
- denné centrum
- denný stacionár
- domáca opatrovateľská služba
- prepravná služba
- stravovanie v jedálni
- služby krízovej intervencie (komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania, integračné centrum, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, terénna soc. služba krízovej intervencie)
- služby na podporu rodiny s deťmi (napr. „detské jasle“)
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba
- požičiavanie pomôcok
- služby s použitím telekomunikačných technológií
- odľahčovacia služba
- iné (prosím, uveďte):
.....

12. *Ste spokojný/á s rozsahom (ponukou) sociálnych služieb poskytovaných v obci/jej okolí?

- Áno

- Nie
- Neviem posúdiť

13. *Ste spokojný/á s kvalitou sociálnych služieb poskytovaných v obci/jej okolí?

- Áno
- Nie
- Neviem posúdiť

14. * Na rozvoj ktorých sociálnych služieb by sa mala samospráva v najbližších 5 rokoch zamerať?

- neviem
- zariadenie pre seniorov
- zariadenie opatrovateľskej služby
- rehabilitačné stredisko
- domov sociálnych služieb
- denné centrum
- denný stacionár
- domáca opatrovateľská služba
- prepravná služba
- stravovanie v jedálni
- služby krízovej intervencie (komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania, integračné centrum, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, terénna soc. služba krízovej intervencie)
- služby na podporu rodiny s deťmi (napr. „detské jasle“)
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba
- požičiavanie pomôcok
- služby s použitím telekomunikačných technológií
- odľahčovacia služba
- iné (prosím, uveďte):
.....

15. Doplnujúce návrhy

.....
.....

<h2 style="margin: 0;">Monitoring sociálnych služieb poskytovaných na území obce Drienovec</h2>					
<p>Dotazník je potrebné vyplniť za každú sociálnu službu samostatne. V prípade neverejného poskytovateľa odporúčame poslať dotazník na vyplnenie priamo tomuto poskytovateľovi. Prosím o zaslanie späť na e-mail:</p>					
Názov poskytovateľa sociálnej služby					
Právna forma poskytovateľa					
Adresa (sídlo) poskytovateľa					
Miesto výkonu sociálnej služby (relevantné iba v prípade, že je odlišné od sídla)					
Názov zriaďovateľa					
Druh sociálnej služby (uvedte v zmysle zákona o soc. službách, prípadne iba odkaz na paragraf)					
Forma sociálnej služby (pobytová – celoročná – neurčitý čas, pobytová – celoročná – určitý čas, pobytová – týždenná, ambulantná, terénna)					
Činnosti poskytované v rámci sociálnej služby (relevantné označte krížikom)	Pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby				
	Bežné úkony starostlivosti o dieťa (jasle)				
	Pomoc pri uplatňovaní práv				
	Sociálne poradenstvo				
	Sociálna rehabilitácia				
	Ošetrovateľská starostlivosť				
	Pracovná terapia				
	Pomoc pri pracovnom uplatnení				
	Pomoc pri príprave na školskú dochádzku				
	Pomoc pri prevádzke domácnosti, pri hospodárení s peniazmi, pri zapojení sa do spoločenského života				
	Ubytovanie				
	Stravovanie				
	Upratovanie				
	Pranie, žehlenie				
Úschova cenných vecí					
Iné (uvedte)					
Dopravná dostupnosť SS (označte krížikom)		Veľmi dobrá	Dobrá	Zlá	Veľmi zlá
	Peši				
	Autom				

Počet zamestnancov	Celkový počet zamestnancov	
	Z toho počet odborných zamestnancov	
	Z toho počet pomocného personálu	
Cieľová skupina, ktorej je poskytovaná sociálna služba (relevantné označte krížikom)	Deti a mládež	
	Rodina	
	Rodič s dieťaťom	
	Seniori	
	Osoby s mentálnym postihnutím	
	Osoby s telesným postihnutím	
	Osoby so zmyslovým postihnutím	
	Osoby s duševným postihnutím	
	Osoby po výkone trestu	
	Osoby ohrozené týraním a zneužívaním	
	Osoby ohrozené závislosťou	
	Osoby/rodiny v krízovej situácii	
	Mladí dospelí po náhradnej ústavnej starostlivosti	
	Nezamestnaní	
	Utečenci	
Žiadatelia o azyl		
Iné (doplňte)		
Kapacita zariadenia	Kapacita zariadenia	
	Počet klientov zariadenia (nemôže byť vyšší ako kapacita)	
	Počet čakateľov na soc. službu (počet záujemcov nad rámec kapacity)	
Klienti podľa trvalého pobytu	Počet klientov z obce	
	Počet klientov z okresu	
	Počet klientov z kraja	
	Počet klientov zo SR	
	Počet klientov z územia mimo SR	
Informácie o objekte (relevantné označte krížikom)	Objekt vo vlastníctve	
	Objekt v nájme	
	Objekt v pôvodnom technickom stave	
	Objekt po rekonštrukcii	
	Objekt vo veľmi dobrom technickom stave	
	Objekt v dobrom technickom stave	
	Objekt v zlom technickom stave	
	Bezbariérový prístup (vstup)	
	Bezbariérové priestory (interiér)	
Zabezpečená strava		
Spolupráce zariadenia (relevantné označte krížikom)	Spolupráca so samosprávou	
	Spolupráca s inými poskytovateľmi SS	
	Spolupráca s dobrovoľníkmi	
	Iné (uvedte)	
Vízia rozvoja zariadenia do budúcnosti (opíšte svoje ciele, zámery)		

Sú v obci vytvorené vhodné podmienky pre rozvoj Vašej činnosti?	
Aká je podľa Vás kvalita sociálnych služieb v obci? (1 – veľmi zlá, 5 – výborná)	
Čo je podľa Vás potrebné prednostne riešiť pri rozvoji soc. služieb v obci?	
Aká je podľa Vás ponuka soc. služieb v obci? (1 – veľmi zlá, 5 – výborná)	